

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

10 mei 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

Interpellatie van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse reactie op de opeenvolgende bezoeken van rapporteurs van de Raad van Europa

Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Luc Van den Brande tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de financiële vooruitzichten van de Europese Unie voor de periode 2007-2013 en de stappen die de Vlaamse Regering in dit dossier heeft ondernomen

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de reactie van de Vlaamse Regering op het standpunt van de federale minister van Buitenlandse Zaken met betrekking tot de meerjarenbegroting van de EU

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het Kustactieplan III

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gebruik van de benaming 'Brussel' in internationale betrekkingen

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitbouw van fietsroutenetwerken in Vlaanderen

Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme

Dinsdag 10 mei 2005

WAARNEMEND Voorzitter: mevrouw Miet Smet

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.27 uur.*

Interpellatie van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse reactie op de opeenvolgende bezoeken van rapporteurs van de Raad van Europa

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Overmeire tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse reactie op de opeenvolgende bezoeken van rapporteurs van de Raad van Europa.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u weet ongetwijfeld dat ik geen groot voorstander ben van de Belgische staat noch van het Belgische federalisme. Dat is volgens mij een pervers systeem waarbij de Vlamingen hun demografische en democratische meerderheid niet langer kunnen laten spelen. Het zorgt in dit federale land voor tal van politieke blokkeringen. Toch wordt er van ons Vlamingen verwacht dat we zeker dit jaar, het zogenaamde feestjaar met 175/25-vieringen, enig enthousiasme aan de dag leggen voor de Belgische staatsstructuur en dat we die zelfs als een soort exportproduct zouden promoten.

Op hetzelfde ogenblik maken we mee dat onze Franstalige 'landgenoten' schaamteloos misbruik maken van internationale instellingen zoals de Raad van Europa, om de moeizaam tot stand gekomen constructie van het Belgische federalisme – waarmee ik dus helemaal niet tevreden ben, maar die toch tot een zekere *modus vivendi* heeft

geleid – te ondergraven. Telkens wanneer de Raad van Europa op die manier wordt misbruikt, stellen we vast dat het Belgische niveau afwezig blijft en zich neutraal opstelt. Op Belgisch niveau wordt het Belgische model helemaal niet verdedigd. Het niveau is verlamd door de interne tegenstellingen tussen Vlamingen en Franstaligen.

Aan Vlaamse zijde reageert men onwennig en amateuristisch op de internationale fora. Dit werd nog maar eens bewezen tijdens het meest recente bezoek van een rapporteur van de Raad van Europa, mevrouw Cliveti, die de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen kwam onderzoeken. Mevrouw Cliveti was de vierde rapporteur op rij.

Het begon met de Zwitser Columberg die in 1998 de positie van de Franstalige inwoners van de Vlaamse Rand kwam onderzoeken op verzoek van de heer Clerfayt van het FDF. Vanuit Belgisch standpunt was de heer Clerfayt feitelijk een superinciviek. Hij gebruikte de Raad van Europa om het Belgische model te ondergraven en om de intrekking te verkrijgen van de omzendbrief-Peeters. In de aanvankelijke versie van het rapport-Columberg stonden nogal wereldvreemde, controversiële aanbevelingen. Hij pleitte voor de intrekking van de omzendbrief-Peeters. Hij suggereerde zelfs om een referendum te houden over de invoering van de tweetaligheid in heel België en om de zes randgemeenten aan te hechten bij Brussel. De plenaire vergadering van de Raad van Europa heeft uiteindelijk een afgezwakte versie van het rapport goedgekeurd dat niet langer het idee over een referendum en over de intrekking van de omzendbrief bevatte, maar wel de aanbeveling om het Kaderverdrag over de Minderheden te ratificeren.

In september 2001 kwam mevrouw Nabholz-Haidegger naar ons land om informatie in te winnen

Van Overmeire

over de bescherming van de minderheden in België. In haar rapport stond dat er in België maar één nationale minderheid is, namelijk de Duitstalige, maar dat de Franstaligen in Vlaanderen en de Vlamingen in Wallonië beschouwd dienden te worden als een regionale minderheid. Opnieuw kreeg België de aanbeveling om het Kaderverdrag zonder uitstel te ratificeren, iets waartegen de Vlamingen zich terecht verzetten.

Een aantal Vlamingen hebben gemeend om een soort tegenzet te moeten doen. Ik ben blij dat de heer Gatz aanwezig is. Ik kan begrip opbrengen voor de onderliggende idee, maar het initiatief waarbij enkele lokale mandatarissen van vijf Vlaamse partijen een petitie indienen bij de Raad van Europa om de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen aan te klagen, kon volgens mij maar tot weinig nuttig resultaat leiden. De enige vaststelling die de Raad van Europa zou kunnen doen, is dat de Vlaamse meerderheid in dit land er niet in slaagt om de bestaande taalwetgeving te laten toepassen. De Raad van Europa zou tot de conclusie moeten komen dat de Vlaamse meerderheid in dit land geen punt maakt van de schending van de taalwetgeving en dat ze er geen politieke crisis voor over heeft.

Een eerste gevolg van de klacht was dat de Let Boris Cilevics naar Brussel kwam. In zijn bevindingen stelde hij dat de feitelijke Franstaligheid van de Brusselse ziekenhuizen een ernstig probleem vormt. Daarop werd het dossier doorverwezen naar de commissie voor Sociale Zaken. In opdracht van die commissie nam mevrouw Mindora Cliveti uiteindelijk het onderzoek over. Heel wat Vlamingen waren aanvankelijk enthousiast over dat bezoek en hadden gehoopt dat zij revanche konden nemen op hetgeen gebeurd was met mevrouw Nabholz-Haidegger, maar dat enthousiasme maakte plaats voor ongeloof en verbijstering toen mevrouw Cliveti, net voor ze weer op het vliegtuig stapte, in Le Soir verklaarde dat de klachten op niets waren gegrond maar dat er wel problemen waren met de allochtonen in Brussel en de Franstaligen in de Rand rond Brussel.

Of mevrouw Cliveti dat inderdaad heeft gezegd, laat ik in het midden. Ik heb haar intussen ontmoet. Ze heeft ontkend en gezegd dat haar woorden verkeerd werden geïnterpreteerd. Het resul-

taat dat men aan Vlaamse zijde had verwacht, is er in elk geval niet gekomen. Een zondebok was snel gevonden in de persoon die verantwoordelijk was voor het opstellen van het programma van Cliveti. Zo zou het programma bijvoorbeeld niet evenwichtig zijn geweest. Ik denk dat het niet aan het programma lag, maar dat het een kroniek van een aangekondigde nederlaag was. Het bezoek van Cliveti was aan Vlaamse kant gewoon slecht voorbereid. Dit blijkt onder meer uit de plaatsbezoeken. In het Brusselse Brugmann-ziekenhuis vertelden een Nederlandstalige directeur en Nederlandstalige artsen dat er eigenlijk geen problemen waren. Bij de Brusselse brandweer meldde men dat men nooit gecontacteerd was door de indieners van de klacht.

Los van de vraag of het wel verstandig was om bij de Raad van Europa de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen aan te klagen, had men het bezoek van Cliveti veel beter moeten voorbereiden. Het werk begint niet wanneer een rapporteur in Zaventem uit het vliegtuig stapt, maar veel vroeger. Het vraagt een permanent lobbywerk van jaren, dat pas na jaren kan renderen. Het amateurisme aan Vlaamse zijde steekt schril af tegen de wijze waarop de Franstaligen zich in kringen, zoals de Raad van Europa, bewegen. De resultaten zijn dan ook navenant. De Belgische regering is in eerste instantie verantwoordelijk om de Belgische instellingen en taalwetgeving te verdedigen, ook in internationale fora, maar zij laat het telkens afweten omdat zij wordt verlamd door de Vlaams-Waalse tegenstellingen.

De Vlaamse Regering moet het voortouw nemen en zorgen voor het beter opvolgen van dit soort van dossiers bij de Raad van Europa. Zij moet kiezen voor een strategie op langere termijn en investeren in permanent overleg met iedereen die een bijdrage kan leveren om deze strategie te doen slagen.

Ik geniet zelf sinds kort het voorrecht om deel uit te maken van de Raad van Europa en zie hoe de zaak werkt. Door een goede voorbereiding en goed lobbywerk kan men erin slagen om de stemmen in de commissies en zelfs in de plenaire vergadering om te keren. We hebben dit meegeemaakt bij de laatste plenaire vergadering van de Raad van Europa een drietal weken geleden in Straatsburg. Toen landde letterlijk speciaal een vliegtuig met Italiaanse parlementsleden om de

Van Overmeire

stemming over euthanasie in de commissie en de plenaire vergadering volledig te doen keren.

Minister Geert Bourgeois: Het heeft niet altijd met lobbywerk te maken. Parlementsleden kunnen zelf beslissen om zulke acties te ondernemen.

De heer Karim Van Overmeire: Het heeft te maken met de organisatie en de opvolging van de dossiers. Men moet weten hoe de verhoudingen in de commissies en de plenaire vergadering functioneren en hoe de fracties zullen stemmen. Het komt mij voor dat de Vlaamse Regering niet voldoende zorgt voor opvolging van de dossiers. Ik weet dat daar een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering is geaccrediteerd. De heer Aelvoet vervult daarnaast nog tal van opdrachten in Parijs. De taak wordt onvoldoende opgevolgd. Ik geef een voorbeeld. De Vlaamse parlementsleden in de Raad van Europa worden op geen enkele manier samengebracht voor Vlaams overleg. Er is wel een Belgisch overleg waar telkens wordt afgesproken dat men elkaar geen pijn zal doen. Als er Vlaamse belangen moeten worden verdedigd, kunnen wij niet rekenen op dat Belgische niveau.

Daarom heb ik voor de minister de volgende vragen. Erkent de Vlaamse Regering dat men de problematiek onderschat heeft en in het verleden niet kort genoeg op de bal speelde? Zal de Vlaamse Regering vanaf nu een duidelijke langetermijnstrategie uitwerken? Hoe evalueert de Vlaamse Regering het bezoek van mevrouw Cliveti? Welke lessen worden hieruit getrokken? Klopt het dat de Vlaamse Regering overweegt om een vertegenwoordiger naar de Raad van Europa te sturen, terwijl de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Parijs toch reeds bij de Raad van Europa geaccrediteerd is? Kan de Vlaamse Regering aan deze laatste niet opdragen om prioriteit te geven aan de hierboven genoemde problematiek? Zal de minister een aparte vertegenwoordiger sturen?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mevrouw de voorzitter, ik voel niet de behoefte me te verdedigen, want als we de interpellatie bekijken, zouden we kunnen denken dat ik in de beklagdenbank zit. Mijnheer Van

Overmeire, ik weet dat in de politiek niets persoonlijk is, dus voor mij is er geen probleem.

Ik denk dat het goed is de beweegredenen en de manier waarop de indieners van de petitie bij de Raad van Europa een aantal zaken hebben voorbereid, toe te lichten, zonder een aantal huis-, tuin- en keukengeheimen te onthullen. We zitten niet in een gerechtelijke procedure, maar een aantal zaken lopen nog. Ik zal dus proberen er geen onverstandige dingen over te zeggen.

Mij lijkt het wel nuttig dat dit naar de Raad van Europa is gegaan. Tot aan de klacht van een aantal Franstaligen, waarna we twee Zwitserse rapporteurs mochten ontvangen, was het in de Belgische politiek een ongeschreven regel dat we onze zaken intern oplosten. Ik denk dat dat finaal nog altijd zo is. Op enkele honderden of duizenden meters hiervandaan wordt vergaderd, wat een schoolvoorbeeld is van deze methodiek. Wat het resultaat zal zijn, zullen we de komende uren merken.

Het is al decennia lang een continuüm. Mijnheer Van Overmeire, ik weet dat uw fractie daarmee de grootste moeite heeft. Ik constateer enkel dat de andere fracties in dit parlement – en zelfs aan de overkant van de taalgrens – het een goede, door-dachte methodiek vonden. Een kleine minderheid had een afwijkende mening.

We hebben eerst wat lacherig gedaan over het feit dat naar de Raad van Europa werd gestapt om ons in de problemen te brengen. Ook de vorige Vlaamse Regering nam het eerst niet au sérieux. We hebben ons daarin ernstig vergist. We hebben te laat gemerkt dat het lobbywerk – het venijn, als ik het zo mag zeggen – ver was doorgedrongen.

Het is eigenlijk vooral dankzij de inspanningen van een aantal enkelingen, waarvan iemand recht tegenover mij zit – meer bepaald de heer Van den Brande, die ik daarvoor zeer erkentelijk ben – dat de meubelen werden gered. Zonder deze inspanningen, zou de tekst, die naar aanleiding van het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger werd goedgekeurd, veel erger zijn geweest.

Als aan één kant van de taalgrens de regels worden doorbroken, kunnen wij dat ook, dachten we. We kunnen uren redetwisten over het feit of

Gatz

het opportuun was of niet. Volgens mij was het opportuun: als wij ons niet met de Raad van Europa bezighouden, zal de Raad van Europa zich vroeg of laat wel met ons bezighouden.

Ik denk dat het dossier wel goed was voorbereid, zowel de inhoud als de procedure. We hebben eerst een degelijke, onderbouwde klacht voorbereid. Met de hulp van een aantal artsenverenigingen hebben we het dossier nog verder uitgebouwd. Mijnheer Van Overmeire, ik verdenk u er niet van dat u enige dossierkennis ontbeert, maar als dat wel zo zou zijn, kunt u de informatie op allerlei websites nalezen. Het is geen doorsnee document of een snel opgestelde klacht. We hebben, zowel voor als na haar bezoek, nog een aantal nota's naar mevrouw Cliveti gestuurd. Op het vlak van de inhoudelijke voorbereiding zat het goed.

Mijnheer Van Overmeire, u hebt wel een punt als u zegt dat dat niet voldoende is. Ik zal niet in detail gaan, maar de klacht was beter voorbereid, en er waren meer contacten met mensen die een zekere invloed konden hebben binnen de Raad van Europa.

Op een gegeven moment worden we geconfronteerd met een rapporteur die we niet zelf hebben gekozen. Eerst was dat de heer Cilevics. Ik heb respect voor deze wat stugge man, die de zaak juridisch moest onderzoeken. Ik denk dat hij dat correct heeft gedaan, en dat het rapport evenwichtig is. Het is misschien niet een rapport om over te juichen, maar er staan wel een aantal zeer belangrijke dingen in.

Mevrouw Cliveti is anders. Ik spreek me niet uit over haar capaciteiten of over de manier waarop ze het onderzoek al dan niet tot een goed einde heeft gebracht of zal brengen. Ik kan enkel maar constateren dat het contact goed was. Maar goed, het contact vandaag is ook zeer aangenaam, maar misschien gaan we straks uit elkaar en hebben we een andere interpretatie.

Ik moet zeggen dat ik verrast was door de uitspraken van mevrouw Cliveti in Le Soir. Ze heeft dat wat rechtgezet in Brussel Deze Week, en later ook in een gesprek met een aantal Belgische parlementsleden binnen de Raad van Europa. We zullen afwachten hoe haar finale rapport in juni er uit zal zien. Ik ga ervan uit dat het evenwichtiger

zal zijn dan het artikel in Le Soir, en dat de rapporten van de heer Cilevics en mevrouw Cliveti een twee-eenheid vormen.

Ik verwacht niet dat we bij de Raad van Europa volledig genoegdoening halen. Het is voor mij belangrijk dat er een erkenning komt van ons probleem, wat gedeeltelijk gebeurde door de heer Cilevics. Daarnaast is het belangrijk dat het signaal wordt gegeven dat de zaken in de Raad van Europa niet eenzijdig moeten worden bekeken, alsof wij de Serviërs van het Noorden zijn die iedereen onderdrukken, en er voor ons 'herenvolk' geen probleem is in de Belgische staat. Als die twee zaken aan bod kunnen komen, hebben we een punt gescoord. Ik kan alleen maar vaststellen dat een rapporteur een mens is, en dat een mens al dan niet een bepaalde vooringenomenheid heeft.

Het bezoek was goed voorbereid. Ik denk dat minister Anciaux de bal missloeg toen hij zei dat het in de catacomben eenzijdig werd voorbereid door Franstaligen. Er was voor mevrouw Cliveti een vrij evenwichtige reis georganiseerd. Onder meer de door de VRT met de verborgen camera gefilmde reportage werd getoond, en er was contact met een geneesheer van het AZ-VUB, die tegen mevrouw Cliveti zei dat ze een aantal tweetalige ziekenhuizen zou bezoeken, maar dat ze, als de hoofdgeneesheer zegt dat alles in orde is, best alles controleert op de werkvloer. Als dat allemaal geen indruk maakt, kan ik dat enkel vaststellen.

Het onderzoek werd voorbereid met de bedoeling om de twee visies duidelijk naar voren te laten komen. Op een gegeven moment werd het programma van mevrouw Cliveti door de Senaat gewijzigd en werden een aantal onaangekondigde bezoeken toegevoegd. Om redenen die zij binnenkort mag komen uitleggen in Straatsburg, is ze daar niet op ingegaan. Op de lange duur kan allerlei goed worden voorbereid, maar als op bepaalde argumenten wel wordt ingegaan en op andere niet, dan moet de discussie maar worden voortgezet in Straatsburg. Ondanks het feit dat over de opportuniteit van onze demarche kan worden geredetwist en dat ook ik vind dat de kwestie hier finaal moet en wellicht ook zal worden opgelost, hebben we het hele onderzoek inhoudelijk en procedureel goed voorbereid.

Mijnheer de minister, ik kan de vragen van de heer Van Overmeire volgen. De Vlaamse Regering heeft op dit vlak nog heel wat terrein in te halen.

Gatz

Dat zal niet lukken op een aantal weken of maanden. De problematiek van de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen is voor ons heel belangrijk, maar is tussen de dossiers van de Raad van Europa slechts een dossier in de marge. Het Minderhedenverdrag is natuurlijk een belangrijk dossier dat als een zwaard van Damocles boven ons hoofd blijft hangen. Of we het nu willen of niet, we zullen ermee geconfronteerd worden en blijven. De vragen van de heer Van Overmeire zijn dus terecht in de zin dat hij duidelijk vraagt naar de houding van de Vlaamse Regering. Hij vraagt ook of we genoeg doen en de zaak op de juiste manier aanpakken. Het is immers niet omdat we gelijk hebben dat we ook gelijk zullen krijgen. Ik ben dus heel benieuwd naar een aantal van uw antwoorden over het beleid terzake. Ik wil graag meer horen dan een paar losse flodders. Ik wil evenmin de bal verleggen en nu op de minister schieten. Het komt er natuurlijk op neer dat deze commissie en dit parlement moeten bekijken hoe het beleid dat we voeren en dat een democratisch beleid kan worden genoemd, kan doordringen in de Raad van Europa. Ons imago en wat erachter steekt, moeten duidelijker worden.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we mogen geen twee logica's volgen. Het kan niet dat we als het ons slecht uitkomt, stellen dat de Raad van Europa een instelling is die niet beantwoordt aan een aantal opdrachten, en dat we, als het ons goed uitkomt, stellen dat we deel uitmaken van de Raad van Europa en zelfs tot de stichtende leden behoren. Drie pijlers behoren tot de essentiële taak van de Raad van Europa: de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat. Die pijlers lopen doorheen alle acties van de Raad van Europa en moeten door ons worden meegenomen.

Het zou te moeilijk zijn om na te gaan wat de invloed van de instelling en de parlementaire assemblee is. Ik weet wel dat vele krachten hebben meegewerkt om bijvoorbeeld in Oekraïne en Georgië veranderingen tot stand te brengen. Ook de Raad van Europa heeft daarbij een rol gespeeld door herhaaldelijke rapporten over basisrechten.

Over de opportuniteit van het indienen van de klacht kan inderdaad lang worden gediscussieerd. Ik denk dat we maximaal moeten proberen om oplossingen te vinden in eigen land. In dit geval is er echter bijna sprake van een cascade aan ingediende klachten. Een van de partijgenoten van de heer Van Overmeire heeft gesteld dat het om een politiek dossier gaat dat werd aangebracht als actie en reactie op vorige dossiers.

Het bezoek van mevrouw Cliveti kwam er nadat de heer Cilevics een oordeelkundige conclusie had getrokken. Hij stelde dat ons institutioneel bouwwerk alles bij elkaar niet zo slecht is, maar dat het moet worden toegepast. Men heeft onderzocht in welke mate de klacht steunt op een aantal feiten.

Ik heb, en ik werd niet tegengesproken door de andere Vlamingen ter plekke, tijdens mijn jongste contact met mevrouw Cliveti in Straatsburg een aantal punten naar voren gebracht. Ik heb haar erop gewezen dat een rapporteur zich, vooraleer hij of zij conclusies trekt, absoluut heel voorzichtig moet opstellen tegenover de pers. Ze heeft daarvan akte genomen.

Ik heb haar ook gezegd dat het rapport niet gaat over 'la qualité de l'acte médical'. Rekening houdende met het Roemeense systeem, kan ik goed begrijpen dat ze nogal onder de indruk is van ons zorgsysteem. Uit veel van de uitlatingen blijkt immers dat men zich afvraagt waarmee we bezig zijn omdat we over een van de best uitgewerkte systemen van sociale zekerheid en zorg beschikken. Ik heb haar gezegd dat dat wel waar kan zijn, maar dat de kwaliteit van de medische handeling hier te lande niet het onderwerp van het rapport vormt.

Ik heb haar ook gewezen op het kwantitatieve probleem. Uit alle contacten die ze heeft gehad en zeker uit dat met de voorzitter van de vaste commissie, een onbesproken en heel solide Vlaming, is gebleken dat acht klachten werden ingediend. Ik heb erop gewezen dat er al een en ander aan de hand moet zijn eer men tot formele klachten overgaat, ook buiten dit taalgebied. Het betreft immers een afhankelijkheidspositie van de patiënt tegenover de arts. De hoeveelheid klachten kan illustratief of richtinggevend zijn voor de omvang van het probleem. Ze werd geconfronteerd met acht klachten over een reëel probleem. Ik heb haar erop gewezen dat het belangrijk is om na te gaan

Van den Brande

wat echt gebeurt op het terrein. Dat was immers ook de reden van de klacht. Geen mens kan naast de problemen kijken.

Ik heb erop gewezen dat het belangrijk is om in elk geval de ontkoppeling te maken tussen de voorliggende klacht en het Minderhedenverdrag. Als de koppeling wel wordt gemaakt, is er pas echt een probleem. Ik hoef niet te verwijzen naar de problematiek van de ratificatieprocedure die in theorie voorligt.

Ik heb haar gezegd dat haar rapport en voorstel van resolutie in elk geval nuttig zijn om vast te stellen dat er problemen zijn en dat het probleem niet de taalwetgeving is, maar in de toetsing en de toepasbaarheid ervan zit. Ik zeg u dit terwijl vandaag op een geheime plaats de taalwetgeving mogelijks aan de orde is. Ook daarbij geldt dat niet de taalwetgeving verkeerd is, maar de toepassing ervan.

Mijnheer Van Overmeire, ik denk niet dat we steken hebben laten vallen. Onze gemeenschapsattaché in Parijs is ook geaccrediteerd in Straatsburg. Er is echter wel een probleem, want de attaché van de Franse gemeenschap die geposteed is in Brussel en ook geaccrediteerd is in Straatsburg, is er nooit. De Belgische delegatie gaat ervan uit dat omdat de ene niet aanwezig is, de andere er ook niet mag zijn. Dat gaat natuurlijk niet op. We moeten ervoor zorgen dat de persoon in kwestie, de heer Aelvoet, actief kan deelnemen aan de vergaderingen.

Het rapport kan geen volledige voldoening schenken, maar kan in de goede richting gaan als alle stappen worden gezet met medewerking of op initiatief van de regering om aan te tonen dat het probleem reëel is. Nu zouden een bijkomende inventaris en andere elementen worden aangereikt om aan te tonen dat het om meer gaat dan over acht formele klachten. Het probleem is reëel en raakt in een bepaalde optiek natuurlijk ook wel aan de kwaliteit van de medische akte. Communicatie is daarvan immers een onderdeel.

We moeten proactief werken. Ik ben ervan overtuigd dat u de Vlaamse Regering daartoe de nodige instructies zult geven. U moet zich daarbij niet beperken tot onze gemeenschapsattaché

die geaccrediteerd is bij de Raad van Europa, maar u moet zich ook richten tot onze ambassadeur bij de Raad van Europa. Hij is immers niet alleen ambassadeur van het federale koninkrijk, maar ook van de gefedereerde entiteiten. Dit dubbel spoor moet worden gevolgd, in contact met de klachtenindieners. We moeten onderzoeken hoe het dossier bijkomend kan worden gestoffeerd met bewijsbaar materiaal.

Ik herhaal dat onze doelstelling dubbel is. Er moet worden vastgesteld dat er een probleem is en dat de taalwetgeving niet het probleem vormt, maar wel de correcte toepassing ervan. En er moet worden vastgesteld dat de klacht niets te maken heeft met het Minderhedenverdrag. We moeten in die geest handelen. Ik heb er vertrouwen in dat dit een van uw prioriteiten voor de komende periode zal zijn.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het klopt dat geen dubbele logica mag worden gehanteerd. Ik begrijp dat wie zetelt in het eerbiedwaardige orgaan, de reputatie ervan moet verdedigen. Ik behoor tot de bredere kring van kennisnemers van wat daar gebeurt. Ik hanteer één enkele logica. Ik stel vast dat het werk van de Raad van Europa op een eigenaardige wijze verloopt. Er moet worden gezorgd voor een voorbereiding en een dossier. De heer Van den Brande had het over terughoudendheid tegenover de pers. De rapporteur zou dat toch als eerste moeten weten. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat het een Europees orgaan is waar het lobbywerk zodanig wordt gevoerd dat niet zoveel gewicht kan worden gegeven aan de werking.

Mijnheer de minister, we kampen natuurlijk met een probleem. Voor de opinievorming is het dodelijk. Ik zou de vergelijking met de Serviërs niet maken. De ondertoon is reeds voldoende. Met dit dossier bovenop de rest dreigen we opnieuw in dezelfde hoek te worden geduwd.

Wat kunnen we daartegen doen? Behoort het tot de taken van onze administratie om er iets aan te doen of tot de verantwoordelijkheid van de minister van Buitenlandse Aangelegenheden, van het parlement of van de leden van de Raad van

Loones

Europa zelf? We weten nu niet precies over wiens verantwoordelijkheid het gaat. Dat alleen al wijst erop dat er nog heel wat werk te doen is. We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat ook dit dossier onvoldoende werd opgevolgd. We besteden er te weinig aandacht aan. We zijn te voluntaristisch of misschien wel te amateuristisch bezig. Hoe komt het dat we zo moeilijk gelijk krijgen? Het kan toch niet louter zijn doordat we Vlaming zijn en doordat Clerfayt aan de andere kant staat? We moeten ons beter verdedigen.

Mijnheer de minister, u stelt altijd dat de Vlaamse vertegenwoordiging bij de Europese instellingen een oplossing kan bieden. Ik laat me niet uit over de mensen die nu met de zaak bezig zijn. Ik kan hun werk onvoldoende inschatten. Ik vertrouw erop dat ze hun werk doen. Vlaanderen moet in elk geval veel sterker vertegenwoordigd worden bij de Europese instellingen. Nu gaat het nog steeds om een Belgische vertegenwoordiging. In de meeste gevallen staat die gelijk met een lobbymachine voor het Franstalige België. We moeten dus niet langer vertrekken vanuit het Belgische gegeven, maar wel vanuit het Vlaamse, ook al bezitten we in België in feite een meerderheidspositie. We moeten hoe langer hoe meer op eigen kracht werken, ook al is het in feite de taak van de Belgische regering om duidelijk uit te leggen hoe onze taalwetgeving in elkaar zit en wie de overtredingen begaat. Omdat we daarop niet kunnen rekenen, kunnen we niets anders dan een beroep doen op onze eigen instellingen. Ik wacht met belangstelling op uw antwoord over de mogelijkheden en op uw visie.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, samen met de hele Vlaamse Regering wil ik dat deze problematiek ter harte wordt genomen. Ik denk dat ik de voorlopige conclusie mag maken dat we het, althans in dit parlement, erover eens zijn. Natuurlijk zijn er partijpolitieke meningsverschillen en is een bepaalde partij wat kritischer ingesteld ten opzichte van de regering. Toch heb ik de indruk dat er een gemeenschappelijke zorg bestaat bij de Vlamingen en dat we allemaal gaan voor een goede oplossing. Bij het begin

van mijn antwoord wil u dan ook verzoeken om de kwestie collectief te behartigen. De interpellatie komt inderdaad precies op het moment dat het gevaar bestaat dat een aantal essentiële evenwichten in dit land weer op de helling worden gezet. De geruchten doen de ronde dat eraan wordt gedacht om het de facto tweetalige gebied uit te breiden. We kunnen dus niet waakzaam genoeg zijn en moeten collectief uiting geven aan onze bezorgdheid.

De regering draagt ook een collectieve verantwoordelijkheid, al zijn bepaalde ministers wat meer betrokken bij de materie dan andere. Ik denk aan de ministers bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden, de Vlaamse Rand, Buitenlandse Aangelegenheden en de minister-president als primus inter pares. Binnen de Vlaamse Regering bestaat over dit dossier eensgezindheid. We zijn gedreven om het belang van de 6 miljoen Vlamingen te verdedigen.

Het betreft een verantwoordelijkheid van ons allen. Bij contacten met mensen uit het buitenland is het niet makkelijk om onze situatie uiteen te zetten. We leven in een tijdperk waarin mensenrechten terecht een heel belangrijk item zijn. Het is niet altijd gemakkelijk om een en ander te verduidelijken of uit te leggen, zeker niet in verband met het Minderhedenverdrag. We moeten uitleggen dat de Franstaligen geen historische minderheid vormen in Vlaanderen. Dat onderscheid moet worden gemaakt. Ik heb ervaren dat als de uitleg op een rustige manier wordt gegeven, veel mensen kunnen worden geïnformeerd.

Die uitleg verschaffen, is ook een verantwoordelijkheid van onze vertegenwoordigers in de Raad van Europa. Het is een feit dat bepaalde Franstaligen – de naam van de heer Clerfayt is al gevallen – hun levenswerk hebben gemaakt van voorbereidingen en het lobbywerk. Dat gebeurde met succes. Maar de interpellant laat ten onrechte uitschijnen dat zulks een gemakkelijke opdracht is. Ik sluit me aan bij het eerbetoon aan de heer Van den Brande door de heer Gatz. De ervaring leert ons immers dat het niet zo makkelijk is en dat het heel wat overtuigingskracht vergt om ons standpunt goed uitgelegd te krijgen. Het klopt niet dat 'enig lobbywerk' volstaat, want er is nood aan een doorgedreven netwerking, een constante aandacht en niet aflatende, rustige uiteenzettingen.

Bourgeois

Mijnheer Van den Brande, natuurlijk is dit ook een zaak van onze diplomatieke vertegenwoordiger in Parijs en van de Belgische diplomatieke afgevaardigde, die wordt geacht om de constitutionele evenwichten in dit land consequent te verdedigen. Het betreft een collectieve, gedeelde verantwoordelijkheid en geen verantwoordelijkheid van één moment.

Deze Vlaamse Regering heeft deze problematiek niet onderschat. We hebben het bezoek nauwgezet voorbereid en nemen de problematiek zelf heel erg ter harte. De minister-president heeft gezorgd voor een bijkomende wijziging van de agenda. We volgen een bepaalde strategie en voeren besprekingen die niet officieel worden bekendgemaakt. We bepalen onderling hoe we de zaken aanpakken, want soms is het beter om niet alles publiek te maken. Ik verzeker u dat we het bezoek grondig hebben voorbereid en besproken.

De voorbereiding van het bezoek gebeurde aan de hand van een aantal leidmotieven. De Vlaamse Regering wenste tijdens het bezoek duidelijk te maken dat het voorwerp van de beide petitieën die pasten in het bezoek van mevrouw Cliveti, twee volkomen onderscheiden problemen betreffen. De problematiek die de Vlaamse indieners van de petitie wensten te benadrukken, staat totaal los van enige discussie over het Minderhedenverdrag. We hebben dat van meet af aan beklemtoond. Dit kwam ook aan bod in het betoog van de heer Van den Brande. Het is bijzonder belangrijk om dat onderscheid te maken, zaken te verduidelijken en uiteen te zetten.

Het Minderhedenverdrag kon niet de inzet van het bezoek zijn, want de klacht slaat op een andere problematiek, die de fundamentele rechten van de mensen raakt. De klacht betreft immers de taalwetgeving, doorgetrokken tot het recht op gezondheidszorgen, een heel fundamenteel recht. De aanbevelingen met betrekking tot de ratificatie van het Minderhedenverdrag zijn hoe dan ook niet aan de orde. U kent het Vlaams regeerakkoord. Ik heb heel veel belang gehecht aan dat punt. Het was geen overbodige luxe om in het regeerakkoord als een plechtig engagement op te nemen dat het verdrag niet wordt geratificeerd.

Dit betekent natuurlijk niet dat we niet behoedzaam moeten zijn, want de facto is er wel een kop-

peling. Die wordt telkens opnieuw gemaakt. De heer Gatz heeft de vergelijking gemaakt met Serviërs. Het klopt dat we toch wel permanent worden gestigmatiseerd. Dat moet ons zorgen baren. We moeten ons afvragen hoe we er kunnen tegen ingaan dat wij degenen zijn die worden gestigmatiseerd terwijl de Vlaamse taalstrijd een strijd voor fundamentele sociale rechten was en heel lang heeft geduurd. Pas na heel veel jaren zijn we erin geslaagd om een taalwetgeving te verwerven die tegemoetkomt aan wat essentieel en fundamenteel is vanuit het oogpunt van de mensenrechten.

De Vlaamse Regering heeft daarom geopteerd voor een serene, maar tegelijk duidelijke, heldere en kordate toelichting in plaats van voor een agressieve overacting-benadering die contraproductief zou kunnen werken. We moeten proberen te overtuigen door elementen uit het dossier aan te brengen en door aan te tonen dat we vanuit een gefundeerde benadering werken. Onze hoofddoelstelling was en is dat de rapporteur nader inzicht zou kunnen verwerven in een toch wel complexe staatsstructuur, zodat ze haar bezoeken gedocumenteerd kon afleggen en haar rapport kon opmaken.

Een concrete deelname van de Vlaamse Regering aan het bezoek werd noodzakelijk geacht teneinde ons standpunt optimaal duidelijk te maken. Het bezoek dient te passen in een verdere strategie na het bezoek ten aanzien van de leden van de Vlaamse partijen vertegenwoordigd in de parlementaire assemblee van de Raad van Europa. De zaak stopt immers niet met het bezoek. Er moet een uitgewerkte strategie worden gevoerd. Daarom hebben we een aantal initiatieven genomen.

De oorspronkelijke agenda voorzag enkel in een lunchontmoeting met de minister-president, de minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden en de commissieleden van de commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand van het Vlaams Parlement. We hebben ervoor geopteerd om de functioneel bevoegde ministers voor Welzijn en de Vlaamse Rand eveneens te betrekken bij die ontmoeting. Het is niet onbelangrijk dat de minister van Welzijn betrokken is, het gaat immers over een fundamenteel gezondheidsrecht.

De agenda werd bovendien op ons verzoek gewijzigd. Er werd een apart gesprek geregeld waarbij mevrouw Cliveti door de minister-president werd ontvangen. Dit gebeurde met ondersteuning van

Bourgeois

een hoogleraar staatsrecht. De concrete problematiek werd objectief en grondig toegelicht. Naast het lunchgesprek met veel meer deelnemers, hebben we dus ook gekozen voor een eerder rustig moment om een persoonlijk gesprek te voeren, om de zaak te beargumenteren en om een historische toelichting te geven. Een dergelijk bezoek bij de minister-president heeft tijdens vorige bezoeken van rapporteurs nooit plaatsgevonden. We wensten ermee te onderstrepen hoe de Vlaamse Regering op een gastvrije en duidelijke manier haar standpunt wenste toe te lichten.

Binnen de Vlaamse Regering werd met ondersteuning van de specialisten van de Vlaamse administratie die reeds in het verleden de bezoeken van de rapporteurs inhoudelijk onderbouwden, een standpuntennota opgesteld die op objectieve maar duidelijke wijze de onderscheiden problematieken omschrijft en situeert. Deze nota's werden aan mevrouw Cliveti zowel tijdens het bezoek aan de minister-president als tijdens het lunchgesprek overhandigd en werden nader toegelicht. Een exemplaar van de nota werd tevens aan de voorzitter van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand bezorgd. Ook de indieners van de Vlaamse petitie kregen de nota.

Bij de voorbereiding van het bezoek werd tevens overleg gepleegd met onze Vlaamse diplomatieke vertegenwoordiger in Parijs, die ook de contacten bij de Raad van Europa waarneemt zodat een vlotte en efficiënte opvolging van de verdere werkzaamheden van de Commissie Sociale Zaken, Gezondheid en Familie van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa mogelijk is.

Mijnheer Van Overmeire, ik kan bevestigen dat de Vlaamse Regering het dossier met de nodige ernst heeft voorbereid. Daarbij stond het verschaffen van objectieve informatie voorop. Uiteindelijk diende vooral te worden aangetoond dat het dossier ten aanzien van de Raad van Europa niet in de eerste plaats een dossier van juridische of institutionele aard is, maar wel een dossier inzake het recht op gezondheidsverlening in de eigen taal. We moeten het verband leggen met dit fundamentele recht. De heer Van den Brande heeft er terecht op gewezen dat niet de technische en kwalitatieve aspecten van de medische dienstverlening op zich in vraag worden gesteld door de klacht. De klacht betreft een ander fundamenteel onder-

deel ervan, namelijk dat het contact tussen arts en patiënt in de eigen taal gebeurt, dat de mogelijkheid er is om begrepen te worden en om deskundig advies te krijgen en dat de juiste medische handeling wordt verstrekt. We blijven deze benadering hanteren. Daarom werden de petitie bij de parlementaire vergadering van de Raad van Europa niet behandeld in de Commissie voor Juridische Zaken, maar in die voor Sociale Zaken. Het voorbereidende rapport van mevrouw Cliveti bevat in deze context een aantal positieve punten, die de Vlaamse Regering kan onderschrijven.

Met betrekking tot uw vraag naar de evaluatie die de Vlaamse Regering van het bezoek maakt, kan ik u zeggen dat de gesprekken die zowel de minister-president als de deelnemers aan de lunch met de rapporteur hadden, in een goede en serene sfeer verliepen. De rapporteur heeft nadien trouwens bevestigd dat zij de zaak niet zozeer als een juridisch probleem benadert.

Met betrekking tot het vooropgestelde programma van de diensten van het secretariaat van de Belgische delegatie bij de parlementaire vergadering van de Raad van Europa, dient te worden vastgesteld dat het korte tijdsbestek waarbinnen het bezoek diende te verlopen, allicht niet ideaal was. Dit programma werd evenwel vastgelegd door het vernoemde secretariaat. De Vlaamse Regering werd niet uitgenodigd om er concrete wijzigingen bij aan te brengen. We hebben zelf het initiatief genomen om het programma te wijzigen door een bijkomend ontbijtgesprek te organiseren.

Het was geenszins de bedoeling van de Vlaamse Regering om uitspraken in de mond te leggen of om ongelegitimeerde druk uit te oefenen op de personen die de rapporteur van de Raad van Europa wenste te ontmoeten. De Vlaamse Regering heeft haar standpunt duidelijk verwoord en volgt de zaak nu verder nauwgezet op.

Op dinsdag 26 april was er gepland dat mevrouw Cliveti een korte mondelinge toelichting zonder conclusies zou verstrekken in de voornoemde Commissie voor Sociale Zaken van de raad van Europa. Gezien de overbelasting van de agenda, kwam dit punt echter niet ter sprake. Hierop werd zij door de Belgische parlementaire delegatie uitgenodigd voor een bijeenkomst van de Belgische delegatie. Wij hebben permanent contact met onze diplomatieke vertegenwoordiger in Parijs die

Bourgeois

aanwezig was bij de zitting van de commissie. De Franstalige Gemeenschap was bij deze commissie niet aanwezig. De zaak wordt dus wel degelijk door onze vertegenwoordiger opgevolgd.

Tijdens deze vergadering hebben de Vlaamse vertegenwoordigers nogmaals duidelijk uiteengezet dat de Kaderconventie of een aanpassing van de taalwetgeving niets met deze kwestie kan te maken hebben. Mevrouw Cliveti toonde zich verwonderd over de manier waarop haar uitspraken in *Le Soir* waren verschenen. Zij werkt nu verder aan haar rapport. Onze diplomatieke vertegenwoordiger bevestigde dat dit rapport geenszins zal worden toegelicht op de volgende bijeenkomst van de commissie op 20 mei in Boedapest. Ervaringen uit het verleden leren dat een agressieve strategie niet de meest productieve is. Een assertieve houding gecombineerd met een politieke kundigheid van onze Vlaamse leden binnen de commissie Sociale Zaken moet hier voorop staan.

De Vlaamse Regering zal diverse kanalen gebruiken om hen hierbij te ondersteunen. Wij volgen dit dossier nauwgezet op in overleg met onze vertegenwoordigers bij de Raad van Europa en iedereen die een bijdrage kan leveren om ons standpunt toe te lichten. Het is correct dat de vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap in Parijs deze zaak met de hoogste prioriteit opvolgt. In het licht van de voorbereidingen van de komende maanden zal ik nog nader met hem overleggen over de verdere implementatie van onze strategie. Ik kan daaraan toevoegen dat ik als Buitenlandminister tijdens de vele contacten met ambassadeurs, collega-ministers voor Buitenlandse Zaken, en andere collega-ministers van de Europese lidstaten, met leden van de Raad en buitenlandse delegaties, de gelegenheid te baat neem om de situatie van dit land breed toe te lichten.

Er is in dit land maar één historische minderheid, namelijk de Duitstalige. De situatie van de Fransstaligen heeft niets met het Minderhedenverdrag te maken. Het gaat integendeel om een zaak van inburgering. Het is een zaak van verhuizen naar een ander taalgebied en van weigeren om zich daaraan aan te passen. Wij lichten de situatie toe ter gelegenheid van officiële contacten, telkens ons de mogelijkheid wordt geboden.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ben er niet helemaal tevreden mee. We praten voor een gedeelte naast elkaar. Ik stel de heer Gatz gerust. Mijn interpellatie was aan de regering gericht. Ik wilde graag weten welke initiatieven de regering zal nemen. Ik wil zeker geen aanval op de heer Gatz lanceren of op de andere initiatiefnemers. Ik heb mijn vragen bij de opportuniteit van de klacht. Het heeft te maken met het ontbreken van een Vlaamse langetermijnstrategie. Als die strategie er zou zijn, zou men kunnen oordelen of zo'n klacht zinvol is of niet. Bij het ontbreken van enige strategie, komt het er op neer dat eenieder naar eigen inzicht optreedt. De Vlamingen treden in gespreide slagorde op. Ik zal hier niet oordelen wie de goede of minder goede Vlamingen zijn. Ik wil verhinderen dat er een rapport tot stand komt waarin Vlaanderen er op een of andere manier slecht uitkomt. Ik wil ook verhinderen dat er in de toekomst nog meer van dergelijke rapporten verschijnen en dat wij telkens in de verdediging terechtkomen. Dat is de situatie vandaag. Vlaanderen wordt ten onrechte gestigmatiseerd en voorgesteld als een land waar de mensenrechten en rechten van minderheden niet worden gerespecteerd. We weten dat dit niet het geval is.

We verwijzen naar de Serviërs en er zijn nog andere voorbeelden. Ik denk aan de Baltische staten. Zij hebben hetzelfde imagoprobleem met hun Russische minderheid. Wie de geschiedenis van de Baltische staten kent, begrijpt de redenering van de regering van de Baltische staten. De Baltische volkeren waren immers bijna volledig van de kaart geveegd door de sovjetoverheersing. Men moet dus altijd het historische perspectief erbij nemen als men een situatie beoordeelt. De Baltische staten krijgen hun verhaal evenmin in de Raad van Europa verkocht. Zij kampen met eenzelfde negatief imagoprobleem. Een Duitser, Brit of Fransman begrijpen dat niet. Het is niet omdat men gelijk heeft dat men ook gelijk krijgt. De Raad van Europa houdt er een specifieke manier van werken op na.

U hebt uiteengezet hoe de Vlaamse Regering ervoor zorgt dat de rapporteurs objectieve informatie krijgen. Dat siert u, maar het is slechts een

Van Overmeire

deel van het werk. U trekt het nut van enig lobbywerk in twijfel.

Minister Geert Bourgeois: Ik speelde in op uw woorden toen u stelde dat enig lobbywerk al effect zou opleveren. De taak is veel zwaarder en complexer. Het voorbeeld van de Italianen die per vliegtuig neerdaalden is niet het gevolg van lobbywerk, maar waarschijnlijk een georchestreerde actie van de parlementairen zelf om zo een stemming te doen kantelen. Ik heb niet gezegd dat er geen werk moest worden gemaakt van lobbying, maar wel dat er permanent werk moest worden gemaakt van een strategie. Er moet aan netwerking worden gedaan. Men moet mensen op een assertieve, niet-agressieve manier overtuigen en de situatie uitleggen. Ik wil niet dat de indruk wordt gewekt dat dit met wat lobbywerk mogelijk is.

De heer Karim Van Overmeire: Ik zou al blij zijn met enige vorm van lobbywerk. Dat is er op dit ogenblik nauwelijks. U stelt veel meer in het vooruitzicht en dat verheugt mij. Ik wilde alleen maar schetsen hoe het eraan toegaat. Zelf zit ik bijvoorbeeld in de commissie Reglement. Zij telt formeel 51 leden. In de praktijk zijn er een tiental mensen aanwezig. Zij kunnen wel geldig stemmen. Vier mensen die extra aanwezig zijn kunnen de stemming in de commissie naar hun hand zetten. Ik stel de vraag of er iemand is die de analyse heeft gemaakt wie van deze leden bondgenoten zijn van Vlaanderen of wie men eventueel zou kunnen overtuigen om op het moment van de stemming ook effectief aanwezig te zijn. Dikwijls zijn de mensen in het gebouw aanwezig maar gaan ze zelf niet naar de stemming. Zo eenvoudig is het om een stemming naar zijn hand te zetten. Ik wist zelf niet hoe de stemmingen verlopen. We hebben hier een element in handen dat we ook moeten gebruiken.

Minister Geert Bourgeois: Tijdens de voorbije zittingsperiode is de heer Van den Brande er vanuit de oppositie in geslaagd om er op een cruciaal moment voor te zorgen dat er een kanteling kwam. Dat is mogelijk geweest door contacten en gezag op te bouwen. Onze vertegenwoordigers moeten actief kunnen deelnemen. Dat is uw taak. U moet de bal niet in het kamp van de Vlaamse Regering gooien. We kunnen er alleen maar naar streven dat iedereen vanuit zijn eigen partij ervoor

zorgt dat de Vlaamse vertegenwoordigers hun job goed doen.

De heer Luc Van den Brande: Ik volg u in uw vraagstelling en wij hebben er ons ook bij aangesloten. Wat u vertelt, is in de eerste plaats een aanzet om zelf ter plekke actief op te treden. Men moet de regering niet van alles verwijten. Het is een samenspel tussen verschillende elementen. Vraag dat maar aan de voorzitter, een beslagen expert in Europese aangelegenheden. Men moet op het gepaste moment aanwezig zijn, de juiste argumenten aandragen en een coalitie vormen met gelijkgezinden. Dat gebeurt altijd in zulke assemblees. Men kan de minister niet verwijten dat hij er niet rondloopt.

De voorzitter: Ik heb begrepen dat de Franstaligen van hier in feite de Russen van Letland zijn geworden.

De heer Luc Van den Brande: Ik verwijs naar de historische woorden van een voormalige minister van Buitenlandse Zaken. 'De Russen zijn gebelgd maar de Belgen zijn gerust.'

De heer Karim Van Overmeire: Natuurlijk ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de Vlaamse parlementsleden die deel uitmaken van de assemblee. Dat ligt voor de hand. De opvolging door de geaccrediteerde vertegenwoordiger beperkt zich echter tot rapportering aan de Vlaamse Regering. Er zou iets meer kunnen zijn. Ik ontmoet de heer Aelvoets soms in de assemblee en we hebben dan een goed gesprek. Hij rapporteert aan u tijdens het diner dat de ambassadeur organiseert. Bij het gesprek met mevrouw Cliveti mocht hij echter niet aanwezig zijn omdat hij er als vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering niet werd toegelaten. Hoe gebeurt dan zo'n opvolging? Er moet een actieve rol komen voor de Vlaamse vertegenwoordiger. We moeten ons niet beperken tot het punctueel verschaffen van objectieve informatie. Er moet een langetermijnstrategie worden uitgebouwd. Het is niet aan de regering om te zeggen dat de parlementairen hun werk moeten doen, maar er moet vanuit de Vlaamse Regering een duidelijke opdracht komen voor de Vlaamse vertegenwoordiger. Dat mis ik voor een groot gedeelte.

Minister Geert Bourgeois: Ik constateer dat hier een gelijklopende visie wordt geëtaleerd. Ik wil niet dat de indruk wordt gewekt dat deze regering

Bourgeois

zich niet of nauwelijks om deze zaak zou bekommeren. Het tegendeel is waar. Ik heb geschetst welke inspanningen de minister-president persoonlijk heeft geleverd. We hebben er een professor staatsrecht bij gehaald. Hij heeft een hele uiteenzetting gegeven. Dat was niet onbelangrijk. Wij kunnen wel politiek op de zaak inpraten, maar het was goed om de zaak te laten objectiveren en toe te lichten door een hoogleraar. Het is een bekommernis die wij allemaal delen. Onze vertegenwoordiger in Parijs die ook in Straatsburg is geaccrediteerd, oefent zijn taken zeer goed uit. Hij beschikt natuurlijk niet over de mankracht van een hele ambassade. Dat geldt voor al onze vertegenwoordigers in het buitenland. Zij verrichten heel veel werk met weinig middelen. Het is een constante zorg. De heer Aelvoet doet wat hij kan. Dat betekent niet dat de contacten in de eerste plaats politiek moeten zijn. Ik kaats de bal niet terug. Het is een collectieve verantwoordelijkheid. Ik neem mijn verantwoordelijkheid op, dat geldt ook voor de hele regering en we blijven dat doen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Karim Van Overmeire en de heer Luc Van den Brande werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

– *De heer Karim Van Overmeire treedt als voorzitter op.*

Interpellatie van de heer Luc Van den Brande tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de financiële vooruitzichten van de Europese Unie voor de periode 2007-2013 en de stappen die de Vlaamse Regering in dit dossier heeft ondernomen

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelands-

beleid, over de reactie van de Vlaamse Regering op het standpunt van de federale minister van Buitenlandse Zaken met betrekking tot de meerjarenbegroting van de EU

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van den Brande tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de financiële vooruitzichten van de Europese Unie voor de periode 2007-2013 en de stappen die de Vlaamse Regering in dit dossier heeft ondernomen, met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Loones tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de reactie van de Vlaamse Regering op het standpunt van de federale minister van Buitenlandse Zaken met betrekking tot de meerjarenbegroting van de EU.

De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Wij hebben op 1 mei de eenjarige uitbreiding van de Europese Unie van 15 naar 25 leden gevierd. Het is een moment van evaluatie. Men kijkt naar de toekomstperspectieven en denkt na over de politieke inhoud die men aan zo'n Europa wil geven. Die inhoud wordt steeds vernieuwd door de uitdagingen en verwachtingspatronen. Er is een ander belangrijk dossier mee verweven, namelijk de financiële vooruitzichten van de Europese Unie voor de periode 2007-2013. Wij hebben vanuit Vlaanderen en België altijd de Commissie ondersteund om voortgang te boeken in het Europese verhaal. Het is logisch dat ook de middelen worden aangereikt om deze doelstellingen te realiseren. Het Luxemburgs voorzitterschap heeft de ambitie om dit dossier af te ronden en een voorstel te formuleren. Het is een van de hoofdbekommernissen van de heer Jean-Claude Juncker, de Luxemburgse premier. Ik durf mij niet uit te spreken over zijn slaagkansen.

Het is van groot belang aandacht te besteden aan de doelstellingen, de financiële vooruitzichten, de voorstellen van de Europese Commissie en de effecten ervan op de Belgische werkelijkheid. Omgekeerd kan men de vraag stellen naar de Belgische houding in dit debat. We werken sinds lang met een zesjarige termijn of een programmaperiode. De vijf doelstellingen die nu voorliggen, golden ook in het verleden. Het gebeurde toen in andere bewoordingen. Het gaat nu over het con-

Van den Brande

currentievermogen ter bevordering van groei en werkgelegenheid, het cohesiebeleid ter bevordering van groei en werkgelegenheid, het duurzame beheer en bescherming van natuurlijke hulpbronnen, het burgerschap, vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, en de Unie als mondiale partner.

De vijf grote doelstellingen zijn ook gekoppeld aan het hele debat rond de goedkeuring van de Europese Grondwet. De Europese Grondwet houdt in wezen het tot stand brengen in van drie zaken. In de eerste plaats een ruimte creëren van vrijheid en van democratie, verder een continent ontwikkelen dat voorligt op het vlak van kennisontwikkeling en ten derde een speler zijn op het wereldvlak.

Het is nuttig om na te gaan welke gevolgen dat heeft voor de Belgische werkelijkheid. Het aandeel voor België is 2,24 miljard euro of 1,9 procent. Daarvan gaat 714 miljoen euro naar Vlaanderen. Slechts een derde van de cohesiefondsen in de huidige programmeringsperiode 2000-2006 gaat naar Vlaanderen en twee derden naar Wallonië. Ik leg hier een vinger op de wonde.

Solidariteit is natuurlijk nodig, maar men focust veelal op de solidariteit op het vlak van de uitgaven van de sociale zekerheid. Het is belangrijk te onderstrepen dat er op vier terreinen solidariteit optreedt. Er is de solidariteit bij de personenbelasting, de solidariteit op het vlak van de inkomsten van de sociale zekerheid, de solidariteit op het vlak van de uitgaven van de sociale zekerheid en de solidariteit via de Europese middelen. Het bewijs is geleverd dat voor de periode 2000-2006 twee derden van de Europese middelen naar Wallonië gaan en een derde naar Vlaanderen.

Het is belangrijk om even te bekijken wat tot op heden het Belgische standpunt was. De vorige Vlaamse Regering, waar we geen deel van uitmaakten, heeft nadrukkelijk drie krachtlijnen vooropgezet. Ten eerste, de solidariteit met de landen en regio's met de grootste ontwikkelingsachterstand. Dit moet natuurlijk gezien worden in het licht van de uitbreiding van de Unie. Ten tweede, de synergie met de Lissabon-strategie en ten derde de subsidiariteit. Er is door de vorige regering al principieel afgestapt van een louter gebiedsgerelateerde benadering. Als men spreekt van een

cohesiepolitiek en structuurfondsen gaat het over specifiek geografische gebieden in een Europese context. Van de drie krachtlijnen die ik heb aangehaald, werd gezegd dat het belangrijke parameters waren, maar dat ze niet exhaustief waren.

Tijdens de vorige regeerperiode 1999-2004 is er iets merkwaardigs ingeslopen. Men moest namelijk hoe dan ook prioriteit verlenen aan de economische en sociale cohesie. Binnen die prioriteit moest voorrang worden verleend aan Henegouwen. Ik zie dat de Europese Commissie in het derde sociaal-economisch cohesierapport naar voren gebracht op 18 februari 2004, drie prioriteiten aangeeft, namelijk convergentie, regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid en territoriale samenwerking. Dat sluit relatief dicht aan bij het Vlaamse standpunt en het is wat tegengesteld aan het Waalse.

Vandaag liggen de volgende voorstellen voor. Om de vijf doelstellingen waar te maken en in te vullen, gaat de Europese Commissie ervan uit dat zij 1,24 procent van het bruto nationaal inkomen, het BNI, van de Europese Unie nodig heeft voor vastleggingen. Dat komt overeen met 1,14 procent beleidskredieten in de periode 2007-2013. Als overtuigd Europeaan kan men stellen dat dit de juiste weg is om het probleem te benaderen en om echt invulling te geven aan de politiek die de komende 7 jaar moet worden gevoerd.

Maar de "bende van zes" landen stelt dat de doelstellingen prima zijn maar budgettair onhaalbaar en niet te verkopen in eigen land. Ze stellen dus dat 1,14 procent niet haalbaar is, maar wel slechts 1 procent. Luxemburg is uitgenodigd om toe te treden tot de bende van zes. Juncker heeft echter bevestigd dit niet te zullen doen. Men is op zoek gegaan naar een tussenoplossing.

Het Overlegcomité van 9 december heeft een voorstel aangenomen met het akkoord van de Vlaamse Regering. Er is gesteld dat 1,24 onhaalbaar is, maar 1 procent totaal onvoldoende om de doelstellingen te bereiken. Men heeft dus 1,15 procent van het Europese BNI voorgesteld. Vandaag stel ik vast aan de hand van gesprekken tussen de bevoegde ministers van Buitenlandse Zaken dat 1,15 procent helemaal niet realistisch is. Er circuleren nu voorstellen waar het gaat om 1,06 tot 1,07 procent van BNI van de EU. Dat heeft belang voor het invullen van de verschillende doelstel-

Van den Brande

lingen. Het Vlaamse regeringsstandpunt inzake de Lissabon-strategie en het kader van de financiële perspectieven werd verwoord op 26 november 2004. Als men om de doelstellingen te bereiken niet op 1,24 percent uitkomt, maar op een lager cijfer, dan moet proportioneel elk van de vijf lijnen inboeten en inkorten ten aanzien van het maximum bedrag dat wordt vooropgesteld. Dat lijkt mij een redelijk standpunt, maar het komt niet redelijk over voor de Waalse verantwoordelijken en politici en voor de Waalse Regering.

De Waalse Regering lobbyde bij de federale regering en bij minister De Gucht om haar standpunt te verdedigen. Als er moet worden ingekort op het maximumbedrag, dan is het voor hen perfect dat er wordt ingeboet op ieder van de beleidslijnen, zoals het concurrentievermogen ter bevordering van groei en werkgelegenheid, duurzaam beheer en bescherming van natuurlijke rijkdommen, burgerschap en mondiale partner, maar moet het bedrag voor de cohesiefondsen en de structuurfondsen politiek gebetonneerd worden in verhouding tot het hoogste bedrag dat door de commissie wordt voorzien.

Mijnheer de minister, collega's, ik denk dat we dan voor een heel groot probleem staan. Als ik de verhouding bekijk tussen wat wordt aangebracht naar Europa en wat de return is – zonder dat ik het Britse standpunt van 'le juste retour' inneem, want dat is de onaanvaardbare Bruggespeech van mevrouw Thatcher –, stel ik vast dat de inkomsten die Wallonië heeft van de Europese Unie 2,196 miljard euro bedragen, terwijl de uitgaven 579 miljoen euro bedragen. Er is dus een positief saldo van 1,617 miljard euro. Als ik naar Vlaanderen kijk, zie ik dat de inkomsten slechts 583 miljoen euro bedragen, en dat er een negatief saldo van 285 miljoen euro is.

Uit het antwoord van minister-president Leterme op een eerdere vraag van mijnentwege blijkt dat zelfs de meest gunstige hypothese – door alleen de doelstellingen waar Wallonië geen voordeel van heeft proportioneel te verminderen, en de cohesie- en structuurfondsen te betonnen – tot een negatief saldo voor Vlaanderen leidt tussen 237 en 285 miljoen euro.

Het probleem is dat aan Waalse zijde wordt gezegd dat het noodzakelijk is om opnieuw de maximale tegemoetkoming te bekomen uit de

structuurfondsen en het cohesiebeleid. Er wordt bovendien voor gepleit dat binnen de maximale bedragen van de Commissie – 336,2 miljard euro voor de periode 2007-2013 – 22 miljard euro ter beschikking wordt gesteld van die regio's die door een statistisch effect net boven de 75 percent van het gemiddelde van de Unie komen. Hierdoor wordt niet alleen het hoogste bedrag vastgelegd, maar de zaken die voor Vlaanderen essentieel zijn – de Lissabon-strategie, de concurrentiekracht en innovatie en onderzoek, waarbij ik denk aan het Zevende Kaderprogramma – komen absoluut in het gedrang. Dat zal eens te meer leiden tot het totaal scheeftrekken van de situatie.

Mijnheer de voorzitter, op dit eigenste ogenblik wordt op een onverantwoorde manier politiek gesjacherd met het institutioneel bouwwerk dat sedert 40 jaar werd opgebouwd. Volgens de artikelen 1, 2, 3 en 4 van de Grondwet is de indeling in taalggebieden essentieel voor onze staatsordening. Volgens de meest recente geruchten zou worden afgestapt van het territorialiteitsbeginsel en worden gekozen voor het personaliteitsbeginsel, zodat rechten worden gegeven aan Franstaligen in de rand, wat totaal ingaat tegen de Grondwet en alle gemaakte afspraken.

En plus wordt aan Waalse zijde gevraagd – ook al wordt op het maximumbedrag gekort – om toch over de inkomsten te beschikken waarop ze maximaal recht kunnen hebben. Dat brengt de essentiële beleidslijnen in het gedrang die voor de dynamiek en de toekomst van Vlaanderen belangrijk zijn.

Ik wil het heel nadrukkelijk in politieke termen stellen: het is de vraag – afgezien van het feit dat er intra-Belgisch een belangrijke tegenstelling is op het vlak van de financiële perspectieven – hoe ver de solidariteit te ver kan gaan. We stellen de solidariteit niet in vraag. We moeten wel de vraag stellen wat de omvang, de verantwoordingsplicht en de effectiviteit zijn van de solidariteit.

Vanaf de jaren negentig tot nu ging 2,1 miljard euro naar de provincie Henegouwen. Dat bedrag is de basis voor het dubbele bedrag, want per euro Eruopees geld wordt een euro bijgelegd. We spreken dus over een mechanisme waardoor 200 miljard frank werd ingezet voor de ontwikkeling in duurzaamheid van het Waalse Gewest, inzonderheid van de provincie Henegouwen.

Ik voel me moreel zeer gerust. In 1994 geloofde ik nog dat het noodzakelijk was om dat mechanisme

Van den Brande

te gebruiken. Ik heb de toenmalige steun van 20 miljard frank, voor de programmeringsperiode 1994-2000, ondersteund. Ik zag het als een middel om de werkloosheid terug te dringen en om duurzame maatregelen te nemen die de Waalse economie opnieuw slagkracht zouden geven.

Naar aanleiding van het zoveelste Contrat d'Avenir pour la Wallonie et les Wallons – dat anderhalve maand geleden werd voorgesteld –, moeten we vaststellen dat deze structurele middelen op een – ik overdrijf niet – bijna schandelijke wijze politiek gebruikt en misbruikt zijn. Twee derde ging naar socialistisch georiënteerde intercommunales, en een derde naar de anderen. Dan mogen we in eer en geweten de vraag stellen – en dat zeg ik ook als christen-democraat – wat de verantwoording is van de solidariteit.

We kunnen natuurlijk zeggen dat de situatie nog veel dramatischer zou zijn geweest zonder dat mechanisme, maar dat is een andere redenering. Als we les “10 commandements pour un rebond de la Wallonie” bekijken, en zien wat de situatie is – ondanks dat mechanisme –, is de zaak duidelijk.

Ik verwacht van de Vlaamse Regering dat een heel duidelijk standpunt wordt ingenomen, en dat wordt bevestigd wat op 26 november en ook later nog werd gesteld. Als moet worden gekort, moet het proportioneel gebeuren, en kan er geen betoning zijn voor de cohesie- en structuurfondsenpolitiek. Het standpunt moet opnieuw in alle duidelijkheid worden aangekaart binnen het Overlegcomité. De Vlaamse Regering mag zich niet laten verleiden, ook niet door een aantal federale demarches.

Ik was twee weken geleden zeer verbaasd door het initiatief van minister De Gucht. Twee maanden geleden zei hij nog heel nadrukkelijk dat er een groot probleem was. Nu, kennelijk onder invloed van de heer Di Rupo en anderen, geeft hij aan dat iets extra moet gebeuren voor Henegouwen.

Mijnheer de voorzitter, het is van het grootste belang dat de Vlaamse Regering de nodige stappen zet om het standpunt te herbevestigen, en dat geen intra-Belgisch akkoord wordt afgesloten op basis van de voorstellen van Waalse zijde. Het punt moet op de agenda van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid worden geplaatst, en daarna op de agenda van het Overlegcomité.

Mijnheer de minister, ik wil dat u bevestigt dat er in dit dossier geen automatisme kan zijn. Ik lees dat niet alleen de faciliteiten zouden worden verbreed en dat eventueel nieuwe rechten op het vlak van de gemeenschapsbevoegdheden zouden ontstaan, maar dat er ook denksporen zijn om de financieringswet te wijzigen. Bovendien zouden de middelen voor de cohesie- en structuurfondsenpolitiek vanzelfsprekend worden ingezet in Wallonië.

Mijnheer de minister, ik wil duidelijkheid over het standpunt van de Vlaamse Regering. U moet zeggen dat dat niet kan, en dat enkel een Belgische houding kan worden ingenomen waarbij wordt gesteld dat doelstelling 1 – concurrentiekracht voor werkgelegenheid en groei – en de doelstelling plattelandsontwikkeling prioritair zijn voor de Vlaamse Regering.

Mijnheer de voorzitter, ook al gaat het misschien niet over 1,24 of 1,15, maar over 1,06 of 1,07 procent: het gaat over veel geld. Ik zeg niet dat we het van anderen moeten afpakken, maar ik vind wel dat duidelijk moet worden gezegd dat we niet langer leven in een tijd van evidenties, waarbij in het gedrang wordt gebracht wat we hebben opgebouwd, en waarbij we als enige solidariteit opbrengen, terwijl aan de andere kant geen enkele inspanning gebeurt om rekening te houden met de prioriteiten van 6 miljoen Vlamingen, die ook een beroep mogen doen op Europa om een stuk dynamiek en concurrentiekracht tot stand te brengen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, ik zou zeggen: applaus op de banken, alleszins op de banken van de N-VA. Mijnheer Van den Brande, ik vraag me af wat ik nog kan toevoegen aan uw eminente uiteenzetting.

Ik had mijn vraag vorige week oorspronkelijk als actuele vraag geformuleerd aan de minister-president. Mij lijkt de houding van de federale minister van Buitenlandse Zaken totaal onmogelijk. Daarover zou de regering verantwoording moeten afleggen. Mijnheer de minister, u zult nu, als minister van Buitenlands Beleid, een antwoord formuleren.

Er is een solidariteitsstroom via de Europese financiering – dat wordt soms vergeten –, naast de transfer via de schuldafbouw. Het gaat over veel meer dan centen: het gaat over fundamentele opties over de richting die onze economie moet

Loones

inslaan, en over hoe we het hoofd kunnen bieden aan de grote economische uitdagingen. Daarover is er een fundamenteel verschil in visie tussen het Zuiden van het land, waar de conservatieve hulp in het kader van de cohesiepolitiek wordt beklemtoond, en Vlaanderen, waar resoluut de richting van innovatie, onderzoek en onderwijs – de meerwaardesectoren – wordt gekozen.

Mijnheer de minister, ik wil het specifiek hebben over de houding van de Belgische regering. Mijnheer Van den Brande, ik wil beklemtonen dat het derde deel van uw uiteenzetting me bijzonder heeft aangesproken. U roept bijna op tot revolutie in verband met de huidige ontwikkelingen binnen de cenakels van de federale regering, waar men blijkbaar veel verder wil gaan dan een oplossing voor één dossier, met name B-H-V.

In dit dossier zien we dat de federale overheid zeer eigengereid optreedt, maar zich wel beroept op een consensus. Mijnheer de minister, in interviews waarin minister De Gucht stelt dat het voorstel van het Luxemburgse voorzitterschap wordt geblokkeerd omdat het een breekpunt is, beroept hij zich op een consensus met de gewesten. Wat is hiervan aan? We geloven geen moment dat er een consensus is, maar dan kunnen we enkel vaststellen dat de federale minister van Buitenlandse Zaken enkel rekening houdt met de vragen van één gewest.

Uiteraard komt het dictaat opnieuw van dezelfde kant. Ik verwijs naar de vrije tribune die op 6 mei verscheen in De Standaard. Daarin wordt minister De Gucht bestempeld als lakei van de PS. Hij wordt gegijzeld door de PS, die zoveel mogelijk Europees geld voor Henegouwen in de wacht wil slepen.

Het kan toch niet dat minister De Gucht zich, zonder protest van de Vlaamse Regering, beroept op een akkoord tussen de gewesten, waarbij zeer duidelijk opnieuw een breekpunt wordt gemaakt van de financiering voor Henegouwen, die men als een fundamentele kwestie voorstelt.

Welke voorspoed kunnen we verwachten van deze optie? We kunnen ons enkel baseren op het rapport dat de heer Destexhe heeft voorgesteld. Daarin wordt aangetoond hoe pervers de financiering was voor de economische situatie in Hene-

gouwen. We staan nog verder af van het beoogde doel dan zonder de financiering het geval ware geweest. Zo duidelijk is zijn conclusie.

Mijnheer de minister, vanwaar komt de bewering over de consensus of het overleg tussen de gewesten? Wat zal de reactie zijn van de Vlaamse Regering? Als er geen consensus is, en er is geen overleg geweest, kunnen we ons niet voorstellen dat er geen reactie komt.

Minister De Gucht beroept zich op verkeerde gegevens. Hij stelt dat er bij het peilen naar de economische situatie in Henegouwen een benadering was bij de uitkering van de sommen tijdens de eerste periode, maar ook dat wordt vertrokken van verkeerde statistische gegevens over de welstand in Henegouwen.

De Nationale Bank heeft daarop al verwonderd gereageerd. Van de Vlaamse Regering hebben we nog niks gehoord. Wat is de huidige situatie? Zijn de cijfers nog verder bekeken?

Mijnheer de minister, ook voor Vlaanderen zijn de Europese cohesie- en structuurfondsen zeer belangrijk geweest. Als, wegens verkeerde statistische gegevens, een breekpunt wordt gemaakt van Henegouwen, kunnen we ook vragen dat Vlaanderen zich laat gelden. Ook bij ons was er steeds discussie als het welvaartspeil van de Kempen, het Hageland en de Westhoek werd gemeten. Er was steeds discussie over de juistheid van de statistische gegevens. Als minister De Gucht de statistische gegevens betwist, moet dat gebeuren voor alle regio's, en niet alleen voor Henegouwen. Ik ga ervan uit dat de statistische gegevens niet verkeerd waren, en dat de federale minister van Buitenlandse Zaken de waarheid aan zich heeft laten voorbijgaan.

Het belang van de zaak wordt onderschat. Aan de hand van deze interpellatie en de werkzaamheden van de Vlaamse Regering kunnen we een antwoord geven. Mijnheer de minister, we verwachten een zeer stevig antwoord.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat er niets valt toe te voegen aan de uiteenzettingen.

Van Nieuwenhuysen

Het is voor ons verheugend dat er een nieuw geluid te horen is. Vroeger mocht de nationale of internationale solidariteit met Wallonië niet in vraag worden gesteld. Zeker niet als het ging over de wijze waarop die solidariteit werd gebruikt. Er werd hier gewezen op het voorbeeld van Henegouwen, waar niet altijd even efficiënt is gewerkt.

In tegenstelling met vroeger kunnen vandaag open en bloot bedenkingen worden geformuleerd. Dat is een goede zaak. Vlaanderen kan zich niet langer veroorloven al te vrijgevig te zijn. Solidariteit is goed, maar ik denk dat de toekomst ons noodzaakt ernaar te streven de nodige middelen en mogelijkheden te krijgen om onze toekomst te vrijwaren. Helaas groeit dat bewustzijn enkel hier. Ik heb de indruk dat dat in het federale parlement nog niet aanwezig is.

Ik sluit me aan bij de gestelde vragen, onder meer in verband met het optreden van de federale minister van Buitenlandse Zaken, en of daarover een consensus bestond met de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet: Mijnheer de minister, ik veronderstel dat u een antwoord hebt voorbereid op de vragen van de heer Van den Brande. Omwille van de complexiteit van het dossier is het niet altijd gemakkelijk te antwoorden op bijkomende vragen, dus ik begrijp het als u nu geen antwoord kunt geven op mijn opmerkingen.

Er is sprake van phasing out voor alle regio's die in de toekomst onder de normen zouden vallen. Henegouwen is één van die regio's. Ik wil beklemtonen dat het zeer moeilijk zal zijn zich te verzetten tegen het feit dat Henegouwen op dezelfde manier wordt behandeld als de andere regio's die onder de normen vallen. Op dat moment wordt Henegouwen behandeld als de regio's in andere landen, en is er geen specifieke behandeling.

Uit de uitspraken van de minister van Buitenlandse Zaken was af te leiden dat er een specifieke vraag is voor Henegouwen. Dat kan natuurlijk niet. Er kan geen specifieke behandeling van een regio of een uitzondering op de statistieken worden gevraagd. Als het gaat om phasing out wordt de discussie natuurlijk veel moeilijker.

Mijnheer de minister, we moeten stand houden tegen Groot-Brittannië. Een groot deel van de pot van Europa gaat naar Groot-Brittannië, omdat dat land een vermindering heeft gekregen, de zogenaamde rebate. Er zou min of meer een akkoord bestaan om de regeling, waarbij Groot-Brittannië minder moest betalen of meer ontving, in de toekomst af te schaffen. Dat moet normalerwijze extra ruimte creëren voor de Europese pot, want het gaat om veel geld.

Mijnheer de minister, als u het dossier op de agenda van de ministerraad plaatst, moet u ook die twee elementen in de discussie brengen.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer de voorzitter, wat mevrouw Smet zegt, is juist. Door de uitbreiding van de Unie is er een statistisch effect: het inkomen per hoofd is gedaald met 5 percent. Als de parameters op dezelfde manier worden bekeken, zullen een aantal regio's die onder de 75 percentnorm kwamen, nu statistisch gezien boven die norm terechtkomen.

Het gaat over 16 regio's plus Malta. Bij het bedrag voor phasing out – voor de 16 regio's waaronder Henegouwen – moet de belangrijke keuze worden gemaakt in welke mate prioriteiten worden gelegd bij de vijf grote doelstellingen.

Ik heb het verslag van de voorbereiding van het Zevende Kaderprogramma bij me. De vertegenwoordiger van de nieuwe Commissaris voor Wetenschap en Onderzoek spreekt zich zeer pessimistisch uit over de vooruitzichten in het Zevende Kaderprogramma, die voor Vlaanderen – en natuurlijk ook voor Wallonië – van heel groot belang zijn.

Vlaanderen heeft niet langer een doelstelling 1-gebied. Er volgt nu phasing out op phasing out. Een aspect van het cohesie- en structuurfondsbeleid heeft voor die gebieden specifieke aandacht voor de versterking van de concurrentiekracht. Hiervoor zijn een aantal miljarden ingeschreven, maar volgens de verschillende voorstellen moet ook hier worden gekort.

Zelfs met de opmerking van mevrouw Smet, die ik ondersteun, blijft de redenering overeind. Als het hoogste bedrag wordt gebetonneerd, kan dat –

Van den Brande

door de communicerende vaten – alleen ten koste gaan van de doelstellingen en budgetten waarin wij ons terug kunnen vinden. Dat is heel belangrijk, want het is de voorbereiding van het Belgische standpunt voor de Europese top in juni.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil nogmaals het standpunt van de Vlaamse Regering uiteenzetten. Dat standpunt wordt blijkbaar gedeeld door alle partijen, en werd trouwens nog eens uitstekend toegelicht door de heer Van den Brande, die deze materie bijzonder goed kent.

Ik wil eerst een formeel antwoord geven en een overzicht van een aantal feiten en bijeenkomsten, om daarna in te gaan op de politiek relevante aspecten die ter sprake zijn gekomen.

Mijnheer Van den Brande, het dossier van de financiële vooruitzichten van de Europese Unie 2007-2013 zal wellicht de Europese Raad van 16 en 17 juni domineren. De verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk zijn achter de rug, dus het ziet ernaar uit dat heel snel en op hoog niveau zal worden onderhandeld in de weken voor 16 juni. Met het oog daarop worden ministeriële conclaven, met een beperkte samenstelling van de delegaties, in het vooruitzicht gesteld. Het eerste conclaaf heeft plaats op zondag 22 mei. Voor het eerst wordt het debat, afgezien van de fameuze verklaring van mevrouw Thatcher indertijd – “I want my money back” en “a penny for a penny” – in diverse landen zo intens gevoerd.

Mijnheer Van den Brande, u had het over de bende van zes, maar ik noem ze liever iets vriendelijker “de zuinige zes”. We weten allemaal over welke landen we het hebben. We zien een serieuze discrepantie tussen de zuinige zes, die voor 1 percent gaan, en degenen die om andere redenen 1,24 percent nastreven.

Mevrouw Smet, ik denk dat Duitsland inderdaad toegevingen heeft gedaan. Kanselier Schröder is waarschijnlijk over de brug gehaald door de verkregen afwijking op het stabiliteitspact. Het is duidelijk dat een spel van evenwichten is gespeeld.

De afwijking op het stabiliteitspact is een belangrijk gegeven voor de afloop van deze zaak.

Het is een debat over de fundamenteën van Europa, waarbij ook de problemen van de solidariteit binnen Europa aan bod komen, met als afgeleide de solidariteit tussen Vlaanderen en Wallonië. Het debat is hier terecht opengetrokken door de heer Van den Brande. U hebt gelijk dat het er steeds meer naar uitziet dat we niet zullen landen op de 1,15 maar veeleer op de 1,06 of 1,07 percent, maar wie ben ik om dat exact in te schatten. Dit zijn echter wel de meest eensluidende signalen die we krijgen. Er is een evolutie naar een zekere overeenstemming hieromtrent. Dat betekent niet dat de afspraken zijn gemaakt en dat we eruit zijn. Dit heeft natuurlijk implicaties op waar er op zal worden gekort, zeker wat betreft het Vlaamse standpunt.

De aanpak van het Luxemburgse voorzitterschap heeft van in het begin tot doel gehad om een politiek akkoord te bereiken op de Europese Raad van juni. Dat is duidelijk voor iedereen die deze zaak volgt. Het Luxemburgs voorzitterschap heeft gezegd dit te willen afronden voor het einde van het voorzitterschap. Er zijn een aantal oriënterende debatten gevoerd in de Raad. Op basis hiervan hebben de werkzaamheden in maart geleid tot wat men noemt een “onderhandelingsdoos” van het voorzitterschap. Dat is een levend document dat stelselmatig wordt aangevuld met voorstellen in de diverse rubrieken van de Europese meerjarenbegroting. Die doos is momenteel de enige tekst op basis waarvan de onderhandelingen worden gevoerd en is bedoeld als een voorafspiegeling van de beoogde conclusies van de Europese Raad van juni. Een eerste versie van deze doos werd verspreid op 8 maart en de tweede en meest recente versie op 21 april. Dit document is qua structuur en formaat identiek aan de zogenaamde onderhandelingsdoos die in 1999 door het toenmalige Duitse voorzitterschap met succes werd gebruikt om in maart 1999 in Berlijn de onderhandelingen over de Agenda voor 2000 met succes af te ronden.

Sinds maart hebben de lidstaten bij monde van hun permanente vertegenwoordiger in de wekelijkse en de speciale bijeenkomsten van Coreper II, hun minister van Financiën in de Raad Economische en Financiële Zaken van 12 april en hun minister van Buitenlandse Zaken op de Raad Algemene Zaken van 25 april kunnen reflecte-

Bourgeois

ren over de inhoud van de onderhandelingsdoos. Deze bijeenkomsten op Europees niveau werden telkens voorafgegaan door een of verscheidene vergaderingen op de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken. Deze vergaderingen werden op hun beurt voorafgegaan door bijeenkomsten op mijn kabinet van de Vlaamse interkabinettenwerkgroep rond de financiële vooruitzichten.

In de diverse vergaderingen die ondertussen hebben plaatsgevonden, hebben de Vlaamse vertegenwoordigers steeds getracht om op basis van de beslissingen van de Vlaamse Regering van november 2004, waarnaar de heer Van den Brande heeft verwezen, en van het Overlegcomité van december 2004, posities in te nemen in de twee uitgaven-categorieën die door België als prioritair worden beschouwd: rubriek 1A, concurrentiekracht voor groei en tewerkstelling en 1B, cohesie voor groei en tewerkstelling. Op de voorbereidende interkabinettenwerkgroepen werden simulatieoefeningen over de te verwachten inkomsten en uitgaven voor Vlaanderen grondig doorgenomen. De heer Van den Brande heeft daarstraks ook al een macro-oefening geschetst qua “in en uit” voor Vlaanderen en “in en uit” voor Wallonië.

Ik kom straks nog eens terug op het Vlaamse standpunt. Het is heel belangrijk dat deze regering inzet op levenslang leren, onderzoek en ontwikkeling, groei van onze economie en tewerkstelling. Dit staat ook in de Lissabondoelstellingen en we denken dat dit de beste manier is om dynamiek te geven. We kunnen alleen maar constateren dat er in Wallonië een totaal andere opvatting heerst. De analyse van waar dit tot nu toe heeft geleid of niet heeft geleid, is gemaakt door de heer Van den Brande. Er zijn enorm veel transfers gebeurd ook vanuit Europa naar Henegouwen. We kunnen alleen maar betreuren dat dit niet heeft geleid tot een verbetering van de situatie. Dat kunnen we ook in West-Vlaanderen zien waar er soms nauwelijks een frictiewerkloosheid is, waar er behoefte is aan arbeidskrachten en waar de arbeidskrachten uit Noord-Frankrijk komen maar niet uit de dichtbijgelegen enorme markt in Henegouwen. Deze analyse onderschrijf ik ook.

De timing en de agenda van de intra-Belgische onderhandelingen worden vanzelfsprekend in hoge mate aangestuurd door het verloop van de onderhandelingen op Europees niveau en door

de inhoud van de Luxemburgse onderhandelingsdoos. Aangezien het voorzitterschap er de voorkeur aan heeft gegeven de bespreking in het kader van de onderhandelingsdoos in een eerste fase te concentreren op het toekomstige cohesiebeleid, rubriek 1B, ziet ook België zich genoodzaakt hierover reeds een gedetailleerd standpunt in te nemen, zonder reeds over meer gedetailleerde voorstellen voor de andere rubrieken te kunnen beschikken.

Met betrekking tot rubriek 1B heeft België op de raad Algemene Zaken van 25 april opnieuw het standpunt ingenomen dat zowel rubriek 1B als rubriek 1A van prioritair belang zijn, en dat noch doelstelling 2, noch de statistische phasing-outenveloppe uit doelstelling 1 de geprivilegieerde doelwitten van besparing mogen vormen. Dat is heel belangrijk, en dat was dan ook de Vlaamse inbreng en is uitdrukkelijk opgenomen in de overeengekomen speaking note.

Het is niet omdat het Luxemburgs voorzitterschap nu focust op rubriek 1B en er de salamitechniek op toepast door eerst daarover te willen discussiëren, dat de Vlaamse Regering zich laat afbrengen van wat voor ons essentieel is. De speaking note is in gemeenschappelijk overleg voorbereid, en de federale minister van Buitenlandse Zaken heeft daarbij uitdrukkelijk beklemtoond dat voor ons rubriek 1A van kapitaal belang is en blijft, echter zonder dat rubriek 1A al het voorwerp van de discussie was. Als Vlaamse Regering hebben we tenslotte geen invloed op de aanpak van het Luxemburgse voorzitterschap.

De heer Luc Van den Brande: Ik deel uw mening dat dit de tactiek is van het Luxemburgs voorzitterschap. Het zal immers onafwendbaar zijn dat er bespaard wordt op het cohesie- en structuurfondsenbeleid. Als het cohesie- en structuurfondsenbeleid toch wordt voortgezet, dan stelt de Commissie zelf voor 78 percent van de in te zetten middelen naar de meest achtergestelde regio's van de nieuwe lidstaten te laten gaan. Italië en Spanje denken dan meteen aan hun zuidelijke gebieden, en staan op hun achterste poten, maar we moeten consequent zijn.

Het is ooit nodig geweest voor Henegouwen, en in een bepaalde periode ook voor Limburg. Dan moeten we nu ook durven inzien dat er prioriteiten zijn binnen de prioriteiten. Het klopt dat Luxemburg het tactisch gezien probeert langs die

Van den Brande

weg, wetende dat er bespaard zal moeten worden. Het probleem op intra-Belgisch niveau wordt er daardoor niet kleiner op, maar juist groter.

Minister Geert Bourgeois: Dat klopt. We zijn geconfronteerd met de aanpak van het Luxemburgs voorzitterschap. Het was onze taak ervoor te zorgen dat de federale minister van Buitenlandse Zaken in de standpuntbepaling over rubriek 1B uitdrukkelijk zou beklemtonen hoe belangrijk rubriek 1A is. Het is bijna evident dat de Commissie prioriteiten stelt voor de achtergebleven regio's van de nieuw toetredende landen.

Voor onze discussie hier is het belangrijk dat dat vanzelfsprekend een gevolg zal hebben voor de overblijvende middelen. De strijd die Wallonië, en specifiek Henegouwen voert, zal zich hoe dan ook dus afspelen in een sterk gereduceerde context. Dat neemt niet weg dat het belangrijk is dat Vlaanderen zijn visie blijft beklemtonen.

Wallonië zal de realiteit op zeker moment moeten ondergaan. Een aantal grotere landen heeft toch een phasing out verkregen voor hun regio's in verhouding tot een percentage van de totale bevolking. Dat zal, naar ik me meen te herinneren, voor Griekenland, Italië en Duitsland van toepassing zijn, maar niet voor Wallonië omdat het niet onder die sleutel valt.

In zijn meest recente voorstellen blijkt het Luxemburgs voorzitterschap uit te gaan van een algemeen uitgavenplafond van 1,06 tot 1,07 percent van het bruttonationaal inkomen van de unie. Realistisch gesproken, moeten we constateren dat het Belgische standpunt dat het 1,15 percent moet zijn, voorbijgestreefd is. Dat doet echter geen afbreuk aan onze beweegredenen en de doelstellingen die we voor de Vlaamse economie wensen te bereiken, en zeker niet aan ons standpunt inzake de besparing. Ik onderschrijf het standpunt van de heer Van den Brande, dat ook de Vlaamse Regering heeft ingenomen op 26 november, namelijk dat als er bespaard moet worden, er dan ook op alles bespaard moet worden.

De zaak zit nu op het niveau van het Overlegcomité. Dat is belangrijk. Daarom is de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid niet meer bijeengeroepen. Ik heb al uiteengezet op

welke wijze de Vlaamse Regering de zaken voorbereidt om vervolgens op de federale administratie Buitenlandse Zaken deel te nemen aan het overleg. Alles zal nu snel gaan. We hebben een principieel standpunt, en het is nu zaak een kort overleg te hebben en vooral technisch op de wisselende situatie te kunnen inspelen. Onze technici en vertegenwoordigers moeten de gepaste voorstellen kunnen doen en de gepaste reacties kunnen geven.

Vooraleer in te gaan op de fundamentele politieke punten van de interpellatie, zal ik antwoorden op de vragen van de heer Loones. Zoals het de gewoonte is voor Europese ministerraden, werd de interventie van minister De Gucht op de Raad Algemene Zaken van 25 april in België voorbereid op basis van enkele vergaderingen op de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken. Vlaanderen was telkens vertegenwoordigd op kabinetsniveau en op het niveau van de administratie. Die vergaderingen werden telkens voorbereid door bijeenkomsten van de Vlaamse interkabinettenwerkgroep.

Het overeengekomen standpunt was noodzakelijkerwijze gefocust op rubriek 1B, het cohesiebeleid, aangezien het Luxemburgs voorzitterschap in zijn onderhandelingsdoos er de voorkeur aan heeft gegeven de raadsbesprekingen in de eerste fase te concentreren op deze rubriek. Daardoor moest België hierover een standpunt innemen, echter zonder over meer gedetailleerde voorstellen te beschikken voor de andere rubrieken. Op aandringen van Vlaanderen werd, zoals gezegd, het prioritair belang van rubriek 1A, het concurrentievermogen voor groei en tewerkstelling evenzeer onderstreept en opgenomen in de overeengekomen speaking note.

U had het ook over het argument van de statistische methodologie. We hebben het niet nodig geoordeeld daar nog eens publiekelijk op te reageren. De Nationale Bank heeft dat al gedaan. Ik denk dat die weerlegging afdoende was. Wel waren we verrast door het feit dat federaal minister De Gucht er gebruik van heeft gemaakt. Dit feit zal tijdens de besprekingen aan bod komen. De kwestie moet echter ook worden gerelativeerd, want het gaat om een feitelijk gegeven dat geen afbreuk doet aan het ingenomen standpunt. Dankzij de goede voorbereiding op Vlaams vlak houdt dat standpunt rekening met onze 1A-prioriteit. De praktische bruikbaarheid van het argu-

Bourgeois

ment van federaal minister De Gucht mag niet worden overschat. Het werd immers vrij koel onthaald, door zowel de Raad als door het Voorzitterschap als door de Europese Commissie. Cijfers zijn cijfers. Als de eigen Nationale Bank met een mededeling komt, moet niet heel sterk worden aangedrongen op dit punt dat in Europa sowieso nogal koel werd onthaald.

We hebben sindsdien ons standpunt gehandhaafd en zullen dat blijven doen. Het regeerakkoord werd ook in die zin opgesteld: investeren in onderzoek en ontwikkeling, levenslang leren en innovatie vormen de groeifactor voor Vlaanderen. We merken dat de Europese landen die daarop inzetten, de groeiers zijn. Denken we maar aan Finland en Ierland.

De heer Van den Brande vroeg zich af hoe ver solidariteit te ver kan gaan. Hij schetste ook de stromen. Ik neem aan dat hij in de personenbelasting de financieringswetgeving mee opneemt. Er zijn vier belangrijke stromen van Vlaanderen naar Wallonië. Het pijnlijke aan de zaak is dat de stromen naar Henegouwen blijven hangen in het tussenniveau van de intercommunales. Ze hebben niet rechtstreeks bijgedragen tot de ontwikkeling en groei. Natuurlijk zal er een einde komen aan de Europese uitgavenstroom. Dit is niet alleen een intra-Belgisch debat, maar ook een Europees. In Europa zijn er nu veel nieuwe lidstaten met gebieden die veel zwakker scoren en meer achtergebleven zijn. Bovendien is er een regeling waarbij een aantal regio's van de oude lidstaten via een 'uitzonderingsregeling' blijkbaar ook nog gebruik zullen kunnen maken van een phasing out.

Ook het Europese gegeven toont aan dat het bijna onmogelijk wordt om een echt Belgisch standpunt in te nemen. We zitten met twee verschillende vormen van economie, een Waalse overheid die gaat voor de belangen die zij meent te moeten verdedigen om te zorgen voor een goede ontwikkeling van Wallonië, een eensgezinde, Vlaamsgezinde partijpolitieke wil die pleit voor het investeren in onderzoek en ontwikkeling en levenslang leren en een federaal keurslijf dat bestaat uit twee componenten die elkaar in evenwicht houden. Bij fundamentele Europese dossiers zullen de verschillen steeds duidelijker worden. In het Vlaamse regeerakkoord staat dat we gaan voor de split vote. Ook

de federale minister van Buitenlandse Zaken heeft op een bepaald moment gesteld dat hij ons standpunt onderschrijft. Het is bijzonder moeilijk, zoniet onmogelijk om bij dergelijke fundamentele dossiers te komen tot een Belgisch standpunt. Economisch gezien zijn er in ons land twee werelden, twee arbeidsmarkten, twee vormen van economie en twee soorten politieke opvattingen.

Ik herhaal dat het Vlaamse standpunt onverkort blijft gelden. Onze prioriteit is 1A. Als er moet worden gekort, blijven we bij ons standpunt dat dat niet kan op een eenzijdige manier.

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. We zitten op één lijn. Ik leid uit uw antwoord af dat het standpunt van 26 november onverkort gehandhaafd blijft, dat u bij een daling of vermindering van het maximale bedrag absoluut blijft staan op de proportionele daling van alle uitgavenposten en dat u dus niet akkoord gaat met een betonnering van één element op het hoogste bedrag. U hebt duidelijk aangetoond dat solidariteit te verantwoorden is, maar dat het resultaat ervan ook een belangrijke factor is. In uw tactische benadering van het Luxemburgse voorzitterschap zult u dus blijven hameren op de noodzaak van de lijn 1A, zonder dat 1B moet worden afgeschoten. Plattelandsontwikkeling in doelstelling 3 speelt ook mee.

U blijft dus onverkort bij uw standpunt. Als ook Wallonië dat doet en er dus geen overeenstemming wordt bereikt over het Belgische standpunt, kan het dat België zich zal onthouden. Dat laat toe dat wel een Europese beslissing wordt genomen, maar u zit dan met een politiek probleem. Ik hoop dat onze Waalse landgenoten ervan kunnen worden overtuigd dat er heel grote inspanningen werden geleverd, dat pakken geld vanuit Europa neergedwarreld zijn en dat het nu tijd wordt om te aanvaarden dat er iets nieuws op komst is. Als we erin slagen om hen daarvan te overtuigen, zullen we allemaal gelukkig zijn.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U

Loones

bent niet overdreven duidelijk geweest over het mandaat dat federaal minister De Gucht had om het standpunt al dan niet te verdedigen als een unaniem standpunt dat werd gedragen door de gewesten en om er een breekpunt van te maken. Uit de samenhang met de bevestigde visie van de Vlaamse Regering, leid ik af dat hij niet over dat mandaat beschikte, en zeker niet over het mandaat om er een breekpunt van te maken. Het klopt dat we wel eens in de richting van een onthouding zouden kunnen gaan. Dat zou in elk geval beter zijn dat wat nu is gebeurd.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Loones, door de aanpak van het voorzitterschap diende een standpunt te worden ingenomen over 1B. Tengevolge van de Vlaamse standvastigheid heeft de federale minister in zijn speaking note moeten zeggen dat 1A voor ons evenzeer belangrijk is. De heer Van den Brande spiegelt een toekomstige onthouding voor. Wat voor mij nog belangrijker is, is dat, als door de tegenstelling en de onmogelijkheid om tot één Belgisch, federaal standpunt te komen België geïsoleerd raakt, de collega-lidstaten weten hoe moeilijk een Belgisch standpunt is. We kunnen niet gaan voor één consequente lijn. Dat is een heel belangrijke conclusie. Wellicht zullen we ook in de toekomst bij belangrijke Europese dossiers steeds meer met dergelijke problemen worden geconfronteerd. Dat hangt zeker af van de mate waarin Vlaanderen het actief buitenlands beleid voert waaraan ook dit parlement aandacht besteedt. Bovendien is de Europese realiteit er, zelfs als er niet proactief wordt gehandeld. Het is natuurlijk niet zo goed om te constateren dat we Europees geïsoleerd raken door deze dualiteit en dat wij er niet in slagen om met voldoende verve het Vlaamse standpunt duidelijk te maken en dat Wallonië er evenmin voldoende in slaagt om het Waalse standpunt te verdedigen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van den Brande werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.43 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.59 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het Kustactieplan III

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Demeulenaere tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het Kustactieplan III.

Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Via de media vernam ik dat het Kustactieplan III voor uitvoering tussen 2005 en 2009 in De Haan werd voorgesteld. Daarbij werd een jaarbudget van 2.022.000 euro vooropgesteld. Er werd geponeerd dat alleen nog projecten op middellange en lange termijn in aanmerking zouden komen en dat de minister vooral de klemtoon wilde leggen op het structurele en duurzame karakter van de investeringen. Hij wil een samenwerking smeden tussen alle toeristische actoren en een economische meerwaarde bieden.

De gemeenten, de provincie, maar ook verenigingen en particuliere ondernemingen kunnen projecten indienen die aan deze doelstellingen voldoen. Een niet nader bepaalde jury zal dan oordelen of er al dan niet een budget wordt toegekend. De minister wil er op toezien dat de leefbaarheid van de bevolking niet in het gedrang komt en dat het product open blijft voor iedereen. Hij pleit ook voor een stabielere werkgelegenheid en economie in die sector. In de rand werd echter ook verwezen naar één van de projecten die heden ten dage wel op een toekenning kan rekenen maar deze in de toekomst dreigt te verliezen. Het gaat om de projecten gestuurd door Natuurpunt. Blijkbaar is de kust niet langer voornaam op het vlak van zon-zee-strandbeleving, maar moet zij ook instaan voor natuurbeleving. Daar rijzen enkele vragen bij.

Ik heb gezien, in de lijst die u enkele weken geleden ronddeelde, dat in het Kustactieplan inder-

Demeulenaere

daad een project is opgenomen. Het gaat om het project Uitkerkse Polder met een toelage van niet minder dan 250.000 euro. Hoe kadert dit project in het huidige Kustactieplan? Ik ben ter plaatse geweest en heb gekeken wat er aan natuurbeleving mogelijk was. De terreinen die zijn aangekocht, zijn afgesloten. Niemand kan er binnen. Overall hangen er borden met 'Stilte AUB'. Ik kan mij moeilijk inbeelden dat een toerist zal zwijgen omdat Natuurpunt er een eigendom heeft aangekocht, noch dat dit natuurbeleving betekent.

Zoals reeds aangehaald bij de bespreking van de beleidsnota, hadden wij graag gezien dat een objectieve jury zou oordelen over de projecten. Aangezien er in het artikel al over een jury gesproken werd, veronderstel ik dat er intussen een jury is samengesteld. Ik had graag de samenvatting ervan gekend. Aangezien het budget voor nieuwe toeristische impulsen voor de kust volgens de minister moet geïntegreerd worden in Toerisme Vlaanderen, stel ik de vraag of dit betekent dat Toerisme Vlaanderen zal instaan voor de goedkeuring van bepaalde projecten? Of wordt de verantwoordelijkheid van Toerisme Vlaanderen beperkt tot de deelname aan de vooropgestelde jury?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik sluit mij aan bij de algemene vragen van mevrouw De Meulenaere. Ik veronderstel dat de minister voor een deel zal antwoorden wat hij al op 22 februari heeft gezegd. Sommige vragen komen immers terug in een wat gewijzigde vorm. Dat heeft te maken met de goedheid van de voorzitter en het respect dat hij betoont voor het individueel initiatiefrecht van elk parlementslid. Ik wil specifiek ingaan op het project de Uitkerkse polder. Het was een van de laatste initiatieven waarmee minister Landuyt uitpakte in het kader van Kustactieplan II. Het ging om een kwalitatief opwaarderen van het bezoekerscentrum De Groenwake. Er zouden ook welkomstborden en informatieborden aan de negen ingangen van het natuurgebied Uitkerkse Polder worden geplaatst. De toen bevoegde minister hing zijn karretje vast aan het Europese LIFE-project voor de Uitkerkse Polder. Minister Landuyt was daarin zeer bedreven.

Het ging om zogenaamde publieksgerichte acties voor het LIFE-project. Voor het project Uit-

kerkse Polder stelde de toenmalige minister een natuurkustmanager aan die natuur en toerisme moest verzoenen. Er werd een gegradueerde in de milieuadministratie aangeworven. Die persoon had eerder al bijgedragen aan de rood-groene visievorming over het Lappersfordossier van Brugge. Hij moest de recreatieve meerwaarde en de poortfunctie van de Uitkerkse Polder verbeteren en ook taken ten bate van natuur en recreatie voor het gehele kustgebied uitvoeren.

Ik heb nog enkele bijkomende vragen. Kan de minister verslag uitbrengen over de realisaties van de natuurkustmanager? Wordt hij verder gefinancierd in uitvoering van het derde kustactieplan? Heeft hij al een langetermijnvisie ontwikkeld over het samengaan van natuur en recreatie en het hele kustgebied?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Er worden geregeld vragen gesteld over het Kustactieplan III. Uit de antwoorden van de minister is al meermaals gebleken dat hij een andere koers wil varen dan zijn voorganger. Hij wil vooral het duurzame en structurele karakter van de steun van het Kustactieplan benadrukken. Het gevaar bestaat dus dat een aantal projecten het zonder de steun moeten stellen die ze op basis van het Kustactieplan II kregen. Zo kunnen enkele toegankelijkheidsprojecten in gevaar komen. De stopzetting van steun en de toekenning van steun aan nieuwe projecten verhindert de uitbouw van projecten op lange termijn. Hoe kadert de minister de uitbouw van een langetermijnvisie aan de toekenning van steun aan projecten? Een nieuw kustactieplan kan er immers toe leiden dat steun wordt stopgezet, waardoor waardevolle projecten zoals de toegankelijkheid van de Kustram of Beaufort in gevaar komen. In een andere vergadering zei de minister dat een onafhankelijke jury tegen het zomerreces met een oordeel over de projecten zal komen. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Op 15 april heb ik een voorstel van Kustactieplan voor de periode 2005-2009 aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De regering heeft het goedgekeurd. Daarin zijn criteria opgenomen die dienen als toetsingsbasis voor de projecten. Ik onthul geen geheim als ik zeg

Bourgeois

dat we de middelen zullen gebruiken voor een zo structureel en duurzaam mogelijke ontwikkeling, ten nadele van ad-hocprojecten. De commissie en het parlement hebben dat overigens goedgekeurd. Ik kan nog niet zeggen om welke projecten het gaat. De hele zaak wordt vandaag door de indienende organisaties en instanties voorbereid.

Wat de concrete vragen betreft, kan ik meedelen dat mijn voorganger in april 2004 besliste om het door Natuurpunt vzw ingediende project 'Natuur en landschap, een recreatieve meerwaarde voor de kust' goed te keuren in het kader van het Kustactieplan II. Voor het project werd een subsidie van 250.000 euro toegekend. Het gaat om een in de tijd begrensd project, dat past in het zelf in de tijd begrensde Kustactieplan. In het ministeriële besluit van minister Landuyt wordt de relevante periode aangeduid van 1 april 2004 tot 31 december 2007.

De centrale doelstelling van dit project is het zoeken naar nieuwe synergieën tussen natuur en toerisme in het kustgebied. De initiatiefnemers willen zorgen voor een proces en projecten die win-win-situaties doen ontstaan. De verhoging van beleevingswaarden en het behoud van de natuur- en landschapswaarden staan daarbij centraal. Tegelijk moet het project bijdragen tot de uitbouw van nieuwe vormen van partnerships. De Uitkerkse Polder is een internationaal erkend natuurgebied op het grondgebied van de gemeenten Blankenberge, Zuienkerke en De Haan. Het staat als demonstratieproject centraal.

Ik zal het project niet gedetailleerd uiteenzetten, want ik heb begrepen dat iedereen hier goed weet waarover het gaat. De vraag peilt meer naar wat er zal gebeuren. Het project loopt in het kader van het Kustactieplan II. Een van de blikvangers van het Kustactieplan III is de kwaliteitsvolle ontsluiting van het aanwezige natuur- en cultuurhistorisch erfgoed aan de Vlaamse kust. De kust betekent zon, zee en strand. Recreatie, maar ook sport, cultuur, natuur en kunst zijn aanknopingspunten die zorgen voor een gediversifieerd aanbod aan de kust. De recreatieve ontsluiting van natuurgebieden aan onze kust is een voorbeeld van investeringen in het primaire aanbod die bijdragen tot de kwaliteitsverhoging van het product 'Vlaamse kust'. Verder willen we met het nieuwe

Kustactieplan uitdrukkelijk de weg inslaan van de samenwerking tussen verschillende actoren, het maximaal nastreven van synergieën, enzovoort. Het is een project in het kader van Kustactieplan II, dat in de tijd begrensd is. De band tussen kust en natuur is, zoals de band met andere beleevingswaarden, een van de criteria of doelstellingen van het Kustactieplan III.

In de tweede vraag hebt u het over de jury. Ik heb inderdaad voorgesteld dat de projecten zouden worden beoordeeld door een onafhankelijke jury van acht deskundigen. Het hoofd van het agentschap Toerisme Vlaanderen wordt aan de jury toegevoegd. De jury wordt samengesteld op basis van de ingebrachte expertise. Juryleden zullen niet worden aangesteld omdat ze de vertegenwoordigers of verdedigers zijn van een of andere belangengroep, maar omdat ze onafhankelijke experts met een multidisciplinaire achtergrond zijn. De minister duidt onder de juryleden de voorzitter van de jury aan. Bij de startvergadering wordt een intern werkingsreglement en een deontologische code opgesteld. Die worden ter goedkeuring aan de minister voorgelegd.

De jury houdt een gemotiveerde bespreking van de ingediende aanvragen en stelt een voorstel van te selecteren projecten en een voorstel van verdeling van subsidies over de te selecteren projecten op. De jury stelt ook een rangorde met een quotering van de projecten op. De minister beslist vervolgens op voorstel van de jury binnen de perken van de begrotingskredieten. Hij kan enkel op gemotiveerde wijze afwijken van het voorstel van de jury. Vandaag is de jury nog niet samengesteld. Ik wil dat doen aansluitend bij de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering over het nieuwe Kustactieplan.

De derde vraag gaat over de rol van het agentschap Toerisme Vlaanderen. Het krijgt voor het eerst een centrale opdracht bij de opvolging van het Kustactieplan. Ik wil de beschikbare overheidsexpertise integreren en zo ook versterken met het oog op de permanente ondersteuning van het kusttoerisme. De Vlaamse Regering heeft dat ook zo goedgekeurd. De promotie van de kust moet een permanente opdracht van Toerisme Vlaanderen worden, en niet afhangen van eenmalige beslissingen of het al dan niet bestaan van een Kustactieplan. Samenwerking is een leidmotief. Ik zal een stuurgroep installeren die het Kustac-

Bourgeois

tieplan opvolgt. Naast Toerisme Vlaanderen zullen daarin ook het West-Vlaams provinciebedrijf voor toerisme Westtoer, vertegenwoordigers van de kustgemeenten en vertegenwoordigers van de privé-sector aan bod komen.

De jury zal dus onafhankelijk zijn, en niet in handen zijn van het agentschap Toerisme Vlaanderen. Het agentschap zal wel formeel advies geven en bij de opvolging van het Kustactieplan een taak hebben. De verantwoordelijkheid van Toerisme Vlaanderen betreft de begeleiding van de dossiers, zowel in de voorbereidende als in de uitvoerende fase. Dit gebeurt natuurlijk in rechtstreekse samenspraak met de voornoemde stuurgroep, die een centrale, sturende taak uitoefent voor het nieuwe Kustactieplan.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wat de Uitkerkse Polder betreft, denk ik dat een natuurgebied wordt verward met een habitatgebied. Ik ben er zelf een dag rondgeleid. Dit natuurgebied wordt nog voortdurend aangelegd. Er worden kuilen gegraven en er wordt aarde weggevoerd opdat er poelen zouden ontstaan. Ik heb dat gezien met mijn eigen ogen. U zegt dat dit een internationaal erkend natuurgebied is. Ik begrijp het niet. Een bestaand natuurgebied is een gebied dat er 'is': het is bijvoorbeeld een glooiend landschap met grassoorten die elders niet voorkomen. De Uitkerkse Polder wordt echter voortdurend aangelegd. Natuurpunt gaat verder en zorgt ervoor dat landbouwers hun gronden verkopen.

De leefbaarheid voor de inwoners van de kuststreek ligt u na aan het hart. U zegt dat die behouden moet blijven en u staat daarop. Voor de landbouwers is dit echter niet meer leefbaar: ze worden ingesloten door die zogenaamde nieuwe natuurgebieden, waardoor ze zo goed als verplicht worden hun gronden te verkopen.

Dit gebied staat niet open voor het publiek. Dan begrijp ik niet hoe u die ontsluiting van de natuurgebieden ziet. Een natuurgebied als De Blankaart in Diksmuide is een bestaand natuurgebied dat kan worden bezocht. Er zijn paden aangelegd.

De Uitkerkse Polder is zeer uitgestrekt. Ik vraag me af hoeveel geld u zult besteden aan het ontsluiten van dat reusachtige poldergebied. Ik zie het toeristische karakter ervan niet. Mocht u het enkel hebben gehad over de site waarover de heer Sintobin het had, dan had ik het begrepen. Daar is inderdaad een natuureducatief centrum. Ik ben het ermee eens dat dit moet worden uitgebouwd, maar verneem ook dat dit nog heel wat werk zal vergen. Het is een oude stortplaats. Men zou daar beter beginnen met het saneren van die gronden. In plaats van hun geld daaraan te besteden, gebruiken die mensen dat geld om nieuwe gronden aan te kopen. Dat kan niet de bedoeling zijn van het Kustactieplan. Ik vrees dat andere sectoren die dat geld zouden kunnen gebruiken om het wel echt toeristisch aan te wenden, in de kou blijven staan en wil absoluut vermijden dat dit zo verder gaat. Ik heb niets tegen natuurbeleving, maar die moet gebeuren op plaatsen waar natuurbeleving mogelijk is en waar geen natuurgebied moet worden gecreëerd.

Ik zie dat dit projecten zijn van uw Kustactieplan. Ik vraag me dan af waar die andere mensen blijven die zich dagelijks bezighouden met de toeristische sector. Zo weet ik dat de toeristische pleziervaart in hoge nood verkeert. Deze mensen hebben ernstige problemen en komen nergens aan de bak. Ze kunnen bij niemand terecht. Ik heb er moeite mee te zien hoe er geld stroomt naar die natuurgebieden in aanleg, terwijl andere mensen, die leven van het toerisme, in de kou blijven. Daar kan ik niet mee leven. Ik blijf een wrang gevoel hebben.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat het project waarover ik het had, een project is van de vorige minister en afloopt.

Ik heb mijns inziens geen antwoord gekregen op mijn concrete vragen over de natuurstreekmanager.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, we hebben gehoord wie deel zal uitmaken van de stuurgroep. Dat klinkt goed en professioneel. Zal de samenstelling van de onafhankelijke jury ook bekend worden gemaakt, of is dat een geheim genootschap?

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verstreken, het zal worden bekendgemaakt.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, we kijken met een “visademke” uit naar wat komt, want het is heel belangrijk.

Ik vind de opties van het kustactieplan zeer goed. Ik spreek me niet uit over de Uitkerkse polder, maar de toeristisch-recreatieve ontsluiting van de natuurgebieden is belangrijk.

Het aanleggen van de natuurgebieden is niet de taak van toerisme en het kustactieplan. We kijken met bewondering, en soms met verwondering, naar wat in natuurbeheersplannen wordt gedaan voor grote natuurgebieden. Die discussie kunnen we niet in deze commissie voeren, dat is het werk van de afdeling Natuur en dikwijls ook van Europese programma's als LIFE.

We kijken soms verwonderd naar de ingrijpende infrastructuurwerken die gebeuren, maar als kustbewoner ben ik dankbaar voor het geld dat wordt geïnvesteerd voor natuurinrichting. Mijnheer de minister, we rekenen op u voor de recreatieve ontsluiting van de natuurgebieden. Waar nodig zullen we projecten laten indienen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik dank de heren Loones en Verstreken voor de positieve woorden over het kustactieplan.

Mijnheer Verstreken, er zal geen geheim genootschap worden opgericht. U zult kennis kunnen nemen van de samenstelling van de jury. We zorgen ervoor dat alle actoren worden betrokken bij de stuurgroep.

Mijnheer Sintobin, u vraagt me wat de manager heeft gerealiseerd. Ik kan niet zomaar een antwoord “uit mijn mouw schudden”. Ik had vooraf geen weet van uw vraag. Neem me niet kwalijk, maar ik kan onmogelijk zeggen wat mensen verrichten voor een deelproject, en hoe dat wordt geëvalueerd. Als u een schriftelijke vraag stelt, ben ik bereid de gegevens op te vragen.

Mevrouw Demeulenaere, het ligt wellicht aan mij, maar ik begrijp de teneur van uw vraag niet goed.

Ik denk dat u een debat voert dat niet hier moet worden gevoerd.

Ik heb het gehad over het project dat door mijn voorganger werd goedgekeurd. Dat slaat niet op het natuurgebied op zich of op de uitbating, de aanleg en de uitbreiding van het gebied. Ik weet dat er een zekere spanning is met de landbouw, maar ik heb alleen gezegd dat het project loopt en nog niet is geëvalueerd. Het is gestart in 2004 en het loopt tot eind 2007.

Voor de goede orde: ik heb daarover geen enkele beslissing genomen. Ik heb gezegd dat de ontsluiting van de kust in relatie met natuur deel uitmaakt van het nieuwe kustactieplan. Het is mogelijk dat nieuwe projecten in het kader van natuur worden ingediend, net zoals dat mogelijk is voor projecten in het kader van recreatie, kunst, cultuur, enzovoort.

Mevrouw Demeulenaere, voor de vraag over het natuurgebied zelf, over de werken die gebeuren en over de spanning met de landbouwsector, moet u zich richten tot de ministers van Landbouw en Leefmilieu.

Ik kan alleen over het project zelf antwoorden, en daarvan is er nog geen evaluatie. Het natuurgebied zal niet worden ingericht met de – in fasen uit te keren – 250.000 euro van dit project, en evenmin zullen hiermee landbouwgronden worden aangekocht.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, daarover gaat het nu net. Het geld van het kustactieplan wordt niet gebruikt voor de inrichting van het domein waar de heer Sintobin over sprak. Het wordt gebruikt voor de aankoop van gronden, en niet voor de uitbouw en de infrastructuurwerken.

Daar heb ik problemen mee. Het milieueducatief centrum ligt op een oude stortplaats die moet worden gesaneerd. Daarvoor wordt geen geld gebruikt, maar wel voor de aankoop van nieuwe gronden. Ik wil dat de aangekochte gronden met dat geld worden ingericht. Het mag niet meer worden gebruikt om nieuwe gronden aan te kopen. Mijnheer de minister, we moeten eerst de gronden – waarvoor volgens u het geld is bedoeld – inrichten, maar daarvoor wordt het niet gebruikt.

Demeulenaere

Dat wil ik aankaarten, voor het te laat is. De enige instantie die tussenbeide kan komen, is de instantie die de gelden ter beschikking stelt. Mijnheer de minister, ik veronderstel dat u het recht hebt te weten wat met de gelden gebeurt. Dan zult u begrijpen wat ik wil, want het geld wordt niet besteed voor de inrichting, maar voor de aankoop. Ik denk dat er ook voor u een verschil is tussen de inrichting van een natuurgebied en de aankoop van een natuurgebied.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Demeulenaere, u voegt nu een dimensie toe die niet in uw schriftelijk ingediende vraag aan bod kwam. U beweert dat geld van dit project, dat bedoeld was voor een aantal taken zoals het creëren van synergieën, de ontsluiting en het bezoekerscentrum, wordt aangewend voor andere doeleinden.

U blijft wel vaag en zegt niet welk bedrag werd gebruikt voor een niet-goedgekeurde doelstelling. Ik wil het onderzoeken, maar uw bewering is tamelijk vaag.

Tot voor kort was nog maar 40 percent van de 250.000 euro uitbetaald. Ik kan me niet indenken dat met deze middelen – want er wordt blijkbaar ook een manager mee betaald – hectaren landbouwgrond kunnen worden aangekocht.

Ik zal uw bewering natrekken, maar het is jammer dat het niet was opgenomen in uw schriftelijk ingediende vraag en dat u niet concreet bent. Ik kan enkel zeggen dat ik het zal onderzoeken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gebruik van de benaming 'Brussel' in internationale betrekkingen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Linter tot de heer Bourgeois,

Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gebruik van de benaming 'Brussel' in internationale betrekkingen.

Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we gaan met deze vraag van de kust naar Brussel. In het regeerakkoord staat letterlijk: 'We versterken de aanwezigheid van Vlaanderen in Europa en de wereld. We plaatsen Vlaanderen op de wereldkaart, ontwikkelen een globaal politiek concept voor het Vlaams buitenlands beleid en investeren in de kwaliteit van ons internationaal optreden.'

Als wordt gesproken over Vlaanderen, veronderstel ik dat de doestellingen ook en vooral toegepast zullen worden op Brussel als hoofdstad van Vlaanderen.

We merken dat internationaal het gebruik van Bruxelles steeds meer gangbaar wordt. De Duitse spoorwegen volgen blijkbaar het voorbeeld van de Italiaanse, en gebruiken enkel Bruxelles. Vroeger deden Kroatië en Denemarken dat al, maar nu ook een groot land als Duitsland.

Als Vlaming ontvangen we regelmatig brieven en folders van buitenlandse hotels of promotiediensten die de Franstalige benaming van Brussel gebruiken. Ook bij het boeken van vliegtuigtickets via internet worden de namen van Vlaamse steden stevast vertaald, hoewel het adres in het Nederlands wordt vermeld.

In grote Russische hotels staat de Frans-Duitse zender Euronews op de kabel, in het Russisch weliswaar. Deze zender zendt enkele keren per dag de hoofdartikels uit van representatieve kranten. Voor Frankrijk is dat Le Monde, voor Italië La Repubblica en voor Spanje El Mundo en El Pais. Voor België is er slechts één krant, de anti-Vlaamse Le Soir uit Bruxelles.

Het beeld van België als Franstalig land en van Brussel als Franstalige stad wordt er op die manier goed ingehamerd. In de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand hebben verschillende burgemeesters verklaard dat de EU-burgers die een groot deel van de bevolking van de Vlaamse Rand uitmaken, ervan uitgaan dat ze niet in de Vlaamse Rand wonen, maar in een Franstalig

Van Linter

Brussel. In De Standaard van 26 februari 2005 hebt u bovendien gezegd dat we het enige volk ter wereld zijn dat een beetje spuwt op de eigen identiteit.

Wat werd er door het Vlaamse beleid tot op heden gedaan om onze Vlaamse identiteit te promoten? Hebt u al voorzien in initiatieven om Vlaanderen en Brussel als hoofdstad van Vlaanderen op de wereldkaart te zetten? Welke beleidsmaatregelen hebt u al genomen om aan te dringen op het gebruik van de naam Brussel naast de naam Bruxelles bij internationale contacten? Hebt u daarover al gesprekken gevoerd met uw collega's van Brussel en de Vlaamse Rand? Indien er al gesprekken geweest zijn, zou ik graag vernemen welke voorstellen er uit de bus zijn gekomen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, ik wil me principieel aansluiten bij de bezorgdheid van mevrouw Van Linter. Ook de toeristische promotie van het OPT en van de stad Brussel zou tweetalig moeten zijn, maar wordt hoe langer hoe meer eentalig Frans.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, wat de heer Loones zegt, is natuurlijk het resultaat van het feit dat de Franse Gemeenschap zich in het buitenland systematisch manifesteert als Communauté Bruxelles-Wallonie. Dat wekt de indruk dat Vlaanderen in Brussel geen enkele bevoegdheid meer heeft en dat Brussel een eentalig Frans gebied is.

Minister-president Somers heeft tijdens de vorige legislatuur in juli 2003 een brief geschreven naar minister-president Hasquin over deze kwestie. Hij heeft daar nooit een antwoord op gekregen. Minister-president Somers heeft toen beloofd dat hij de kwestie zou aankaarten op het Overlegcomité, omdat de benaming Communauté Bruxelles-Wallonie in strijd is met de federale structuur van dit land en met artikel 2 en artikel 3 van de Grondwet.

Ik vraag me af of deze kwestie ooit op het Overlegcomité aan bod is gekomen. Hoe wilt u deze

problematiek aanpakken? Hebt u plannen om iets te ondernemen tegen het systematisch gebruik van de benaming Communauté Bruxelles-Wallonie?

U kunt twee zaken doen. U kunt stappen ondernemen om te verhinderen dat de onwettelijke benaming Bruxelles-Wallonie wordt gebruikt en u kunt streven naar een duidelijkere koppeling van Brussel aan Vlaanderen in uw internationale communicatie. Het een sluit het ander niet uit.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijn fractie ondersteunt alle initiatieven die het positieve imago van Vlaanderen en van Brussel als Vlaamse hoofdstad in de verf zetten. Dat is niet meer dan logisch.

Misschien kunt als minister van Toerisme en Media een brief sturen naar de mensen van Euro-news met de vraag om de zaken objectief voor te stellen en dus niet alleen de Franstalige klok aan bod te laten komen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, in het regeerakkoord en in mijn beleidsnota staat dat Vlaanderen op de kaart zetten een rode draad moet zijn in het buitenlands beleid. Dat gebeurt op diverse manieren, namelijk via contacten met het buitenland en door hier allerlei mensen uit het buitenland te ontvangen. Ik kan het aantal ambassadeurs die ik al heb ontmoet, niet opsommen. Ik heb ook al veel buitenlandse ministers ontvangen. Zelfs de president van Kosovo is hier al ontvangen.

Op deze manier proberen we om Vlaanderen in contact te brengen met buitenlandse overheden telkens als de kans zich voordoet. Daarbij komt de eigenheid van Vlaanderen ook elke keer aan bod. Het is niet onbelangrijk om daar tekst en uitleg bij te geven. Ik doe dat op mijn kabinet, maar ook heel vaak in het Errerahuis, om duidelijk te beklemtonen dat Vlaanderen een hoofdstad heeft die Brussel heet.

Ook tijdens Vlaamse zendingen zetten we Vlaanderen op de kaart. Ik heb dat al gedaan in New York, Japan, Zuid-Afrika en Mozambique. Een aantal mensen in ons land hebben in dat verband

Bourgeois

echter een bepaalde gêne en vinden dat dat niet hoort. Ze vragen zich af waar ik mee bezig ben.

Andere landen zijn trots op hun eigen identiteit en nemen vanuit die identiteit deel aan het grotere gebeuren. Mijn ervaringen in Zuid-Afrika en Mozambique bevestigen dat. Die landen laten die eigen identiteit ook openlijk blijken op verschillende manieren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het in ere houden van bepaalde tradities en het dragen van traditionele kledij bij internationale aanlegenheden.

U mag ook niet vergeten dat onze Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland permanent actief zijn en netwerken. Behalve die in Wenen heb ik ze ondertussen allemaal kunnen bezoeken. Ik heb ter plaatse hun werking kunnen zien en ik moet zeggen dat ze uitstekend werk verrichten met de weinige middelen waarover ze beschikken. Ik heb dat ook weer kunnen merken naar aanleiding van mijn reis naar Zuid-Afrika en Mozambique.

Tijdens die reis heb ik vier Zuid-Afrikaanse ministers ontmoet en vier ministers uit Mozambique, waaronder de eerste minister van Mozambique. Deze laatste is een indrukwekkende, sterke en knappe vrouw. De rol van vrouwen in beide landen is zeer prominent. Ze steken ons voorbij wat betreft het evenwicht tussen mannen en vrouwen.

Over mijn reis naar Zuid-Afrika heeft de Zuid-Afrikaanse televisie beelden getoond die blijkbaar ook in Mozambique werden bekeken. Bovendien werden er reportages over gepubliceerd in de kranten. Ook op de Mozambikaanse televisie werd er bericht over mijn bezoek. Op dat ogenblik draag ik de identiteit van Vlaanderen uit en zet ik Vlaanderen mee op de kaart.

Onze vertegenwoordigers dragen de Vlaamse identiteit uit met heel weinig middelen. Toch slagen ze erin om tot op het hoogste niveau te netwerken. Ze verdienen daar felicitaties voor.

De Belgische ambassadeur deed zijn beklag over het feit dat hij maar 11 medewerkers heeft, maar onze vertegenwoordiger voor Zuid-Afrika en Mozambique realiseert heel knappe zaken met slechts twee mensen.

Ik heb me voorgenomen om als minister voor Buitenlandse Beleid bij alle contacten met ambassadeurs, presidenten en ministers uit het buitenland de Vlaamse identiteit te promoten. Daar worden verschillende communicatiemiddelen voor ingezet, waarbij Brussel telkens wordt vermeld als hoofdstad van Vlaanderen.

In anderstalige brochures van de Vlaamse overheid wordt systematisch de naam Brussel gebruikt. Dat geldt onder andere voor de recente brochure 'Open Vlaanderen', die wordt verspreid in vijf talen, namelijk in het Nederlands, het Frans, het Engels, het Duits en het Spaans. Ook in de brochure 'Vlaanderen-Structuur en instellingen' wordt op pagina's 6 en 7 ingezoomd op Brussel met het verhaal over de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en de reden waarom we Brussel hebben gekozen als hoofdstad. Deze brochure wordt ook in vijf talen verspreid.

In het verleden zijn er advertentiecampagnes geweest, waarbij aandacht werd besteed aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen. Dat gebeurt nu niet, omdat we over beperkte middelen beschikken.

De website flanders.be is uitdrukkelijk gericht op een buitenlands publiek. De bezoekers ervan kunnen duidelijk zien dat Brussel de hoofdstad is van Vlaanderen.

In de campagnes van Toerisme Vlaanderen wordt Brussel bestempeld als de toegangspoort tot Vlaanderen en gepromoot als een van onze kunststeden. Veel mensen komen Vlaanderen binnen via Brussel. Ook Toerisme Vlaanderen is dus bezig met het bekendmaken in het buitenland van de band tussen Vlaanderen en Brussel.

De Franstaligen maken systematisch misbruik van de benaming Wallonie-Bruxelles. Ik heb dat samen met de minister-president aangeklaagd bij de federale minister voor Buitenlandse Zaken, maar ik denk dat er weinig hoop is dat dat iets zal opleveren.

Ik wil eens nagaan of deze kwestie ooit op het Overlegcomité werd besproken. Ik moet ook controleren of die kwestie ook aan bod is gekomen op de ICBB.

Wallonië blijft de benaming Wallonie-Bruxelles gebruiken en ik denk dat we weinig wettelijke

Bourgeois

middelen hebben om daar iets aan te doen. Ik denk dat we moeten zoeken naar een intelligente manier om ook Brussel mee te betrekken bij ons buitenlands imago.

We zijn bezig met een aanbesteding om te komen tot een gemeenschappelijk merk waarmee we ons in het buitenland profileren voor de politiek, voor het toerisme, voor de ondernemingen en voor de landbouw. Het is hoog tijd dat er zo een gemeenschappelijke merk komt, omdat zowel Toerisme Vlaanderen als Export Vlaanderen met een gelijkaardige oefening bezig waren.

Tot op dit ogenblik gebruiken we Vlaanderen en Flanders in zoveel mogelijk buitenlandse talen. Ik ervaar dat Vlaanderen een sterk merk is. Ook in Japan heb dat ervaren. Ik heb daar gepraat met topindustriëlen die Vlaanderen heel goed kennen. Ze spraken niet over België en Brussel, maar over Vlaanderen.

We moeten nu nagaan of we als merk gewoon Vlaanderen of Flanders moeten nemen, of dat we er ook Brussel bij moeten vermelden. Dan lopen we wel kans om een gedeeltelijk afbreuk te doen aan wat we tot nu toe hebben bereikt via het gebruik van de benamingen Vlaanderen en Flanders.

Ik deel uw bezorgdheid. De merknaam promoten is één zaak. Anderzijds zorgen we ervoor dat in alle mogelijke politieke contacten en brochures Brussel duidelijk aan bod komt als hoofdstad van Vlaanderen. Mevrouw Van Linter, ik deel uw zorg over de buitenlandse persagentschappen, media en kranten, die het woord Bruxelles gebruiken. Ik vraag mijn administratie om dat na te gaan. We kunnen buitenlandse persagentschappen natuurlijk niet verplichten om een andere benaming te gebruiken, maar we kunnen hen wel informeren.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, uw antwoord stelt me deels gerust. U zegt dat er geen doorgedreven campagne wordt gevoerd. Ik dring erop aan om dat toch te doen. Een goede campagne moet opvallen. De campagne 'Bruxelles-Wallonie' springt in het oog. Een campagne

voor Vlaanderen springt niet in het oog. Dat is niet alleen zo in het buitenland. Ook in het binnenland weten Franstaligen niet dat Brussel als hoofdstad van Vlaanderen wordt geprofileerd. Daaraan is nog een en ander te doen.

Op Vlaamse tv-zenders is er reclame voor Wallonië. Ik weet niet of er op Franstalige zenders reclame wordt gemaakt voor Vlaanderen met Brussel als hoofdstad. Misschien moet op dat vlak meer worden geïnvesteerd. Mijnheer de minister, ik hoop dat u dat zult doen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: In het verleden werden advertenties geplaatst. Daarmee wil ik niet zeggen dat er nu niets meer gebeurt. Ik heb verteld wat we allemaal doen en ik wil streven naar uniformiteit om steeds dezelfde merknamen met een goed logo te ontwikkelen. We kunnen ons afvragen of eenmalige advertenties bijdragen tot een stevige bekendmaking. Ik stel vast dat de campagnes van 'Toerisme Vlaanderen' op andere manieren gebeuren en heel efficiënt zijn. We zullen nagaan of we Brussel in het logo of de naam zelf bekend kunnen maken. Ik kan daarover nog niet beslissen. Ik wil eerst de voorstellen afwachten. Anderzijds aarzel ik een beetje omdat ik ervan uitga dat Vlaanderen op zich een bekende naam is in het buitenland. Daar kunnen we geen afbreuk aan doen. Alle mogelijke middelen worden in ieder geval aangewend om onze identiteit en de band met Brussel te benadrukken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitbouw van fietsroutenetwerken in Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Crevits tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitbouw van fietsroutenetwerken in Vlaanderen.

Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: De week van de zwakke weggebruiker is net voorbij. Mijnheer de minister, ik heb in uw beleidsnota Toerisme gelezen dat u zich als doel stelt om alle toeristisch interessante regio's in Vlaanderen te laten beschikken over een recreatief fietsknooppuntennetwerk met het oog op een kwalitatieve verbetering van het fietsnetwerk in Vlaanderen.

In een fietsroutenetwerk zijn fietsknooppunten opgenomen, zodat de fietser zelf zijn eigen route kan samenstellen. De knooppunten zijn genummerd en worden duidelijk zichtbaar aangegeven op blauwe rechthoekige borden. De borden staan op ooghoogte en bewegwijzeren de fietsroutes in twee richtingen. Op die manier kan men via een eenvoudig systeem van knooppunt naar knooppunt fietsen.

Limburg is tot in het buitenland gekend als fietsparadijs. Het heeft die naam en faam terecht te danken aan zijn goed uitgebouwd fietsroutenetwerk. Bovendien zijn er in Limburg speciale voorzieningen voor fietsers zodat die in ideale omstandigheden een fietstocht kunnen maken. Er zijn fietsinrijpunten, er zijn parkeerplaatsen, fietsenstallingen, picknickplaatsen, fietsenherstelplaatsen en sanitaire voorzieningen. Dat komt uiteraard ook de horeca ten goede. Speciale bakens, die ingericht zijn op bepaalde punten langs het fietstoutenetwerk, informeren over de streek en wijzen de weg naar het nabijgelegen fietsinrijpunt. Langs de fietsroutes zijn er ook speciale fietscafés en fietsverblijven.

De aanpak van het fietsroutenetwerk is echter niet overal zoals in Limburg en verschilt van regio tot regio. De verschillende provincies hebben al een hele weg afgelegd inzake hun oordeel over de netwerken. Een paar jaar geleden werden hierover vragen gesteld in het Vlaams Parlement. Ik verwijs naar een vraag van de heer Gatz, waarop toenmalig minister Landuyt antwoordde dat het nog te vroeg was voor een gecoördineerde aanpak.

Ook West-Vlaanderen zit niet stil. Op 1 mei werd het netwerk 'Westhoek' geopend. Op 18 september wordt het fietsroutenetwerk 'Brugs Ommeland' ingereken. Die beide fietsroutenetwerken zijn geïnspireerd door het Limburgse voorbeeld.

Mijnheer de minister, er wordt met verschillende snelheden gewerkt in de verschillende provincies.

Vindt u het niet opportuun om meer op Vlaams niveau te coördineren, zodat we de verschillende netwerken over de provincies heen kunnen gebruiken? Hoe en wanneer kan dat worden verwezenlijkt? Vindt u het nodig dat daarvoor Vlaamse budgetten worden vrijgemaakt? Limburg heeft het netwerk gefinancierd met provinciaal en gemeentelijk geld.

Waarom stelt u zich in de beleidsnota als doel om enkel de toeristisch interessante regio's in Vlaanderen te laten beschikken over een dergelijk netwerk? Is het niet aangewezen om u op heel Vlaanderen te richten? In het antwoord op de vraag van de heer Gatz las ik dat een werkgroep 'Toeristische bewegwijzering' is opgericht, en dat er wordt gepoogd om richtlijnen af te spreken over de provincies heen. Komt die werkgroep nog samen en worden er duidelijke afspraken gemaakt?

In alle provincies wordt ook gewerkt aan functionele fietsroutenetwerken. Toenmalig minister Landuyt verwees naar het bestaande fietsroutenetwerk aan de kust. Ik verneem dat dat wel bestaat, maar dat er nog veel werk aan de winkel is, dat veel fietspaden nog niet bestaan en dat er dringend onderhoud nodig is. Hoe is de verhouding tussen de functionele en de recreatieve fietsroutenetwerken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Fietsknooppuntennetwerk zou een prachtig woord zijn bij Scrabble, maar er zijn wellicht niet genoeg hokjes voorhanden. Onlangs heb ik in de Commissie voor Sport aan minister Anciaux iets gevraagd over een gelijkaardige zaak in verband met mountainbiken. Mijnheer de minister, bestaan er mogelijkheden om bij het organiseren van fietsknooppuntennetwerken beleidsoverschrijdend te werken met de minister van Sport? Als de budgetten niet volstaan, kan misschien een oplossing worden gevonden tussen die 2 departementen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: De fietsroutenetwerken zijn heel mooie zaken, maar er zijn nog veel zwarte punten. Op sommige plaatsen zijn niet eens fietspaden, op andere plaatsen moet men over drukke en gevaarlijke wegen. Dat is niet aan te raden voor gezinnen met kinderen. Misschien

Verstreken

kan in het kader van het beleidsplan toerisme het hoevetoeisme aan de fietsroutenetwerken worden gekoppeld. Hoeves zijn ideale rustpunten langs die netwerken.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is belangrijk dat fietsknooppuntennetwerken worden uitgebouwd. Het klopt dat Limburg daarin de voortrekker is. Dat heeft er mee voor gezorgd dat Limburg inzake het regionaal toerisme absolute koploper is; 46,5 percent van het regionaal toerisme is voor Limburg. Limburg heeft natuurlijk een grote aantrekkingskracht op Duitsland. Eén van de troeven, naast de natuur, is natuurlijk het prachtige fietsroutenetwerk. Daar wordt heel veel gebruik van gemaakt en allerhande vormen van logies spelen erop in. Campings, gastenverblijven, hotels, enzovoort, zorgen ervoor dat fietsen worden verhuurd. U kunt het beschouwen als een manier om van hoeve tot hoeve te trekken, maar het fietsroutenetwerk is een aantrekkingspool op zich voor toerisme.

De uitbouw van recreatieve fietsroutes wordt al sinds 1999 gecoördineerd op Vlaams niveau. Toerisme Vlaanderen en de provinciale toeristische federaties komen 4 maal per jaar samen in de werkgroep 'Toeristische bewegwijzering'. In het kader van die werkgroep werden diverse types van recreatieve routes ontwikkeld en richtlijnen opgesteld voor de uitbouw, bewegwijzering en promotie van die routes. De finale richtlijnen werden door de politieke overheid en Toerisme Vlaanderen goedgekeurd.

Op 14 december 1994 en 30 april 1997 werden de richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristische auto- en fietsroutes goedgekeurd door de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen en bekrachtigd door de minister-president van de Vlaamse Regering op 9 juni 1997. De richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristische fietsroutenetwerken, ruiter- en wandelroutes werden bekrachtigd op 12 september 2000.

De termijn voor de realisatie hangt deels af van budgetten, deels van het concept en de uitbouw van het netwerk. Er is een belangrijke voorberei-

ding vooraleer het kan worden gerealiseerd. Voor de budgetten verwijs ik naar een antwoord dat ik gaf op de schriftelijke vraag 87 van 11 februari 2005 van de heer Sauwens. Voor 2005 heeft Toerisme Vlaanderen een vastleggingsbudget van 1 miljoen euro voor de realisatie van projecten in het kader van de richtlijn inzake toeristische bewegwijzering.

De budgetten voor de bewegwijzering van auto-, fiets, wandel- en ruiterroutes in Vlaanderen zijn opgenomen in de jaarlijkse begroting voor projecten in het kader van het besluit over toeristisch-recreatieve projecten en strategische plannen in Vlaanderen.

Wat de derde vraag betreft, kan ik stellen dat Toerisme Vlaanderen zich vanzelfsprekend op geheel Vlaanderen richt. De kwalitatieve randvoorwaarden voor de realisatie van fietsnetwerken maken het echter onmogelijk om in niet-toeristische regio's mee te werken aan zo'n netwerken. Wij moeten ons beperken tot de netwerken die een toeristische meerwaarde opleveren, en dat is ook uw bedoeling.

Welke regio's beschikken over zo'n netwerk? Ik geef een ruwe schets van de stand van zaken. Limburg is volledig in orde. De Westhoek opent op 5 juni. Het Brugse Ommeland moet er in 2006 komen. De Leiestreek bevindt zich in een testfase. Het concept voor de Vlaamse Ardennen en het Meetjesland wordt uitgewerkt. De Antwerpse Kempen is in orde; het Scheldeland bevindt zich in de conceptfase. Vlaams-Brabant begint met de uitwerking van het concept. Er zijn natuurlijk provincieoverschrijdende contacten: de Leie houdt niet op aan de grens van West- met Oost-Vlaanderen. Er is sprake van afstemming en coördinatie om te kunnen komen tot één fietsroutenetwerk dat provinciegrensoverschrijdend is. Hetzelfde gebeurt voor het Scheldeland.

De werkgroep Toeristische bewegwijzering bereidt momenteel een geïntegreerd fietsplan voor Vlaanderen voor, in samenwerking met de provinciale toeristische federaties. Wat de richtlijnen betreft, heb ik al geantwoord in het antwoord op de eerste vraag.

Dan is er de vijfde vraag. Het bovenlokaal functioneel fietsnetwerk bestaat uit trajecten die worden gebruikt voor het woon-werkverkeer. Voor de

Bourgeois

uitbouw van de recreatieve fietsnetwerken zoekt Toerisme Vlaanderen naar trajecten die de veiligste, de aantrekkelijkste en de meest beleavingsvolle zijn. Beide vallen dus zeker niet altijd samen.

Wat de kust betreft, zijn er zeker nog ‘missing links’. Ik heb een stand van zaken opgevraagd en zal daarover met de ministers Peeters en Van Brempt overleggen. Ik wil nagaan wat de Vlaamse overheid kan ondernemen. We moeten wel goed beseffen dat veel van de directe investeringen gebeuren door de provincie of de gemeente. Wij houden ons bezig met de bewegwijzering, het concept en de zoektocht naar trajecten. Toerisme Vlaanderen legt echter geen fietspaden aan.

Wat de vraag van de heer Sintobin betreft, kan ik beamen dat het misschien eens interessant ware om na te gaan of een en ander kan worden gecombineerd met het mountainbiken. Zuivere sportactiviteiten behoren echter niet tot mijn bevoegdheidsdomein. Sport, cultuur, recreatie en natuur kunnen natuurlijk vanuit een toeristische invalshoek worden bekeken, maar dan enkel als hulpmiddel om het toerisme te ontplooiën. Ik zal het alleszins onderzoeken en vragen aan de mensen van de werkgroep of daaraan aandacht kan worden besteed. We moeten dan echter wel goed beseffen dat de beperkte middelen ons verplichten om eerst aandacht te hebben voor het ‘gewone’ fietsverkeer.

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Ik dank de minister voor zijn antwoord. In zijn antwoord op de eerste vraag zegt hij dat de richtlijn al in 1999 door de werkgroep is goedgekeurd. In het verslag van de bijeenkomst van het Vlaams Parlement van 5 juni 2003 zegt minister Landuyt dat de werkgroep Toeristische bewegwijzering wel bestaat, maar dat er ‘nood is aan een autoriteit om de knopen definitief door te hakken en dat er dus nog moet gekomen worden tot definitieve richtlijnen.’ Hij wijst dan op het feit dat er op verschillende plaatsen nog op totaal verschillende manieren wordt bewegwijzerd. Als die richtlijn al in 1999 is goedgekeurd, dan zitten we toch met een probleem?

De aanleg van recreatieve fietsknooppunten is één zaak; ze onderhouden is nog een andere. Ik hoop

dat er ook voldoende middelen en stimuli zullen worden gegeven om die knooppunten goed te onderhouden. Daar wringt na een tijdje dikwijls het schoentje, want slecht onderhoud zorgt voor negatieve publiciteit.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik zal het antwoord van minister Landuyt eens goed lezen. Ik beschik over de richtlijnen voor de bewegwijzering van de toeristische auto- en fietsroutes en de richtlijnen voor fietsroutenetwerken, ruiter- en wandelroutes. De hele zaak kan ook te maken hebben met de kleur en de vorm van de bewegwijzering. Het is in dat geval een Limburgs probleem. Ik heb daarop al geantwoord, naar aanleiding van een schriftelijke vraag van de heer Sauwens. Limburg nam het initiatief, en gebruikte blauw en wit. Vlaanderen gebruikt groen en wit, op voorstel van Toerisme Vlaanderen. Voorstel dat is uitgetekend door professor Urbain Claeys. Er is afgesproken dat ook Limburg groen en wit zal gebruiken als men in de provincie aan herschilderen toe is. Dat laatste zal nog wel een jaar of acht duren, maar die afspraak moet worden nageleefd. Men heeft me alleszins geen andere knopen gesignaleerd die nog zouden moeten worden doorgehakt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 18.07 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

